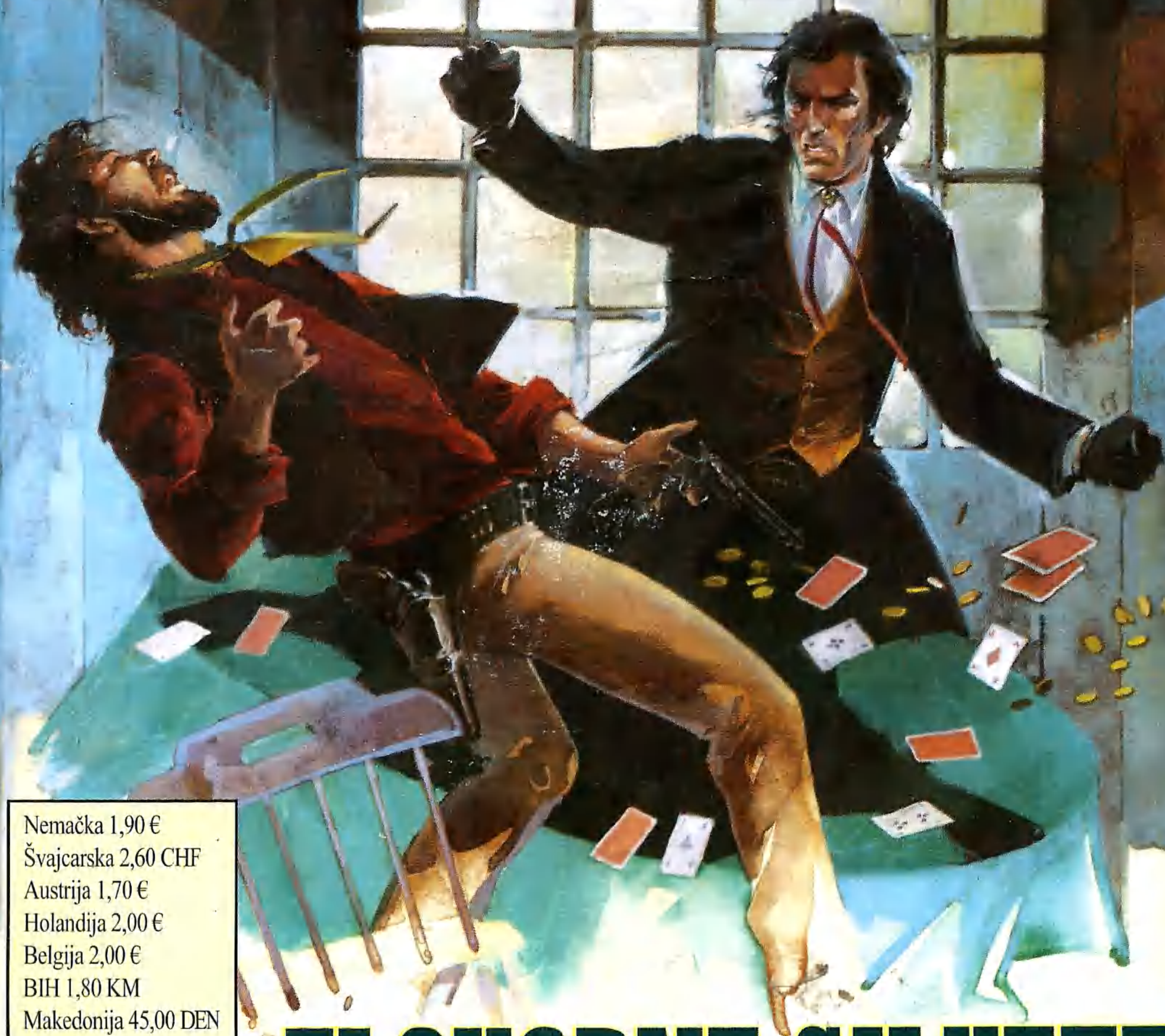

FRENK LARAMI

DOK HOLIDEJ

BROJ 432 · CENA 60,00 DIN

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

Nemačka 1,90 €
Švajcarska 2,60 CHF
Austrija 1,70 €
Holandija 2,00 €
Belgija 2,00 €
BIH 1,80 KM
Makedonija 45,00 DEN
Crna Gora 0,75 €
Hrvatska 10 KN
Slovenija 1,25 €
4. jun 2010.

ZLOKOBNE SILUETE

★ DOK HOLIDEJ ★

432

Frenk Larami

ZLOKOBNE SILUETE

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 432

Direktor

Vladimir Novaković

Odgovorni urednik

Viktorija Draginčić

Naslov originala

Frank Laramy

SINISTER SILHOUETTE

Recenzija i adaptacija

Milica Jovanov – Banić

Likovna obrada naslovne strane

Branislav Kerac

Ilustracija

Branislav Kerac

Branislav Perković

Tehnički urednik

Franjo Varga

Štampa: 26. V 2010.

Tržište: 4. VI 2010.

CIP-Katalogizacija u publikaciji
Библиотека Матице српске, Нови Сад

82-31 (5)

DOK Holidej / odgovorni urednik Viktorija
Draginčić. – 1972, br. 1 -. – Novi Sad: Marketprint,
1972-, -21 cm. (Edicija vestern romana)

Mesečno.

ISSN 0353-0000

COBISS. SR-ID 61129986

Izdaje: MARKETPRINT (Novi Sad, 21102 p. fah 20)

Štampa: Štamparija GRAFOPRODUKT d.o.o. Novi Sad, Desanke Maksimović 54

Generalni distributer: GLOBAL PRESS d.o.o. Beograd

Direktor: Vladimir Novaković. Odgovorni urednik: Viktorija Draginčić

Naslov originala: Frank Laramy – SINISTER SILHOUETTE

Copyright: MAP. Recenzija i adaptacija: Milica Jovanov – Banić

Sva prava se zadržavaju, uključujući i pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji način.

Dok je zlatna kugla meseca u punom sjaju bleštala na nebu osutom zvezdama, grupa konjanika se u tišini približavala niz Indijen Ridž. Konjanici su jahali u zbijenoj grupi, jureći nuz padine obrasle retkim žbunjem meškita i borova čiji su se vrhovi dizali ka tamnom, srebrnastom nebu.

Konjanici su se najzad zaustavili na jednom stenovitom uzvišenju koje se nadnosilo nad dolinom. Njihove oštre oči pažljivo su pročešljale teren koji se u mraku pružao pred njima, dolinu trouglastog oblika nalik na prostrano more trave tu i tamo prošaranu sjajnim tačkicama, odnosno, svetlošću dvadesetak svetiljki.

Glomazni Kurt Mak Gro je malo nakrivljen sedeo u sedlu, a onda zabacio na potiljak crni šešir sa širokim obodom i još jednom osmotrio prizor ispred sebe.

– Kučkini sinovi! – prošaputao je muklo

– Ali... to je sada legalno, mister Mak Gro..! – zacvileo je njegov nadzornik Kvejd. – Zakon o nasleđivanju je na snazi u državi Jutah...

Mak Gro je stavio cigarilos među usne, a upaljena šibica obasjala je nejgove upale tamne oči kao i mloha-vo opuštene obraze.

– Znaš šta, Kejde? – obratio mu se tobože blagim glasom, ali okrećući se i prema svim ostalim kaubojima sa ranča „Zeleno M” koji su te noći bili sa njim. – Pre dvadeset godina došao sam ovamo jednim kolima i sa još trojicom ljudi. Ovu bogatu i lepu zemlju oteli smo od Apača i od nje napravili ono što je sada. Ubijali smo se od posla, gradili i žrtvovali mnogo toga da bi stvorili prave rančeve. Gajili smo stoku kako na našim imanjima, tako i u slobodnoj preriji.... Zašto ne, kada za tako nešto nije bilo nikakvih prepreka? Uostalom, tako nešto smo i zaslužili jer da nije bilo nas, ovde bi se još gnezdili Apači. Pitao bih naseljenike da li bi tada ovde smeli i nos da promole?

Kaoboji su se ćutke zgledali. Radi li su za najoholijeg, ali najbogatijeg stočara u pokrajini koji ih je dobro plaćao. Ovu priču čuli su već hiljadu puta, a znali su napamet i Mak Groovo hvalisanje o tome kako je obližnji grad Bufalo Plejns njegova trvorevina, odnosno tvrdnju da varošica služi samo za zadovoljenje potreba ogromnog ranča „Zeleno M” i njegovih žitelja.

– Slobodna prerija – nastavio je – bila je takođe deo ranča pre nego što su ove skitnice došle na Zapad!

– Ali... zakon je...

– Zakon koji su napisale budale što žive miljama odavde, sede u kancelarijama i nisu u stanju da razlikuju šta je kod govečeta glava, a šta rep! – prekinuo ga je Mak Gro. – Oh, da, znam ja za taj idiotski zakon koji naseljenicima daje pravo da dođu ovamo i zauzmu slobodnu, otvorenu preriju! Znam i ja da čitam novine, Kejde. Ali, poznato mi je i nešto drugo. Ti prokleti orači zemlje postavljaju ograde, odnosno, ograđuju velike komade odličnih pašnjaka, a to znači otkidaju zemlju od mog ranča!

Ugledavši svetlucavu tačkicu koja je žmirkala ispod udaljenog brdskog grebena, rančeroovo lice se ukoči. Povukao je gust dim iz cigarilosa i pogledao Kejda.

– Vi, momci, znate zašto smo došli ovamo?

Nadzornik je šumno progutao pljuvačku.

– Naravno, gazda.

– Ovo što će se desiti trebalo je već odavno da se odigra, mister Mak Gro – rekao je Džoni Linter udvorički se smešeći i spuštajući šaku na dršku revolvera.

– Mi smo uz vas – izjavio je Leni Tompson kratko. Bio je to omalen čovek, skoro kepec, potpuno celava prilika pakosnih, vodnjikavih očiju. Pre nego što je došao na ranč „Zeleno M” za sobom je ostavio niz svežih humki širom Teksasa. No, bez obzira što se njegov lik našao na poternici, Mak Gro ga je unajmio da radi za nje-

ga Naime, čovek kao Leni Tompson mogao je ponekad da bude od velike koristi.

Nekoliko trenutaka je vladala tišina, a onda je rančer ravnodušno upitao:

– Da li ste posetili Kejsija?

Tompson i Semi Ejms se pogledaše.

– Juče – potvrdio je Tompson. – Preneli smo mu vaše upozorenje, mister Mak Gro. Rekli smo mu da se čisti ili...?

– I šta je bilo?

– Rekao nam je da idemo dođavola – procedio je Ejms miljući hladnu cev svoje kratke puške.

– Ako Klint Kejsi kaže ljudima sa ranča „Zeleno M” da idu do đavola, a to ostane nekažnjeno, i ostali naseljenici će ostati tu gde su i dići glas. Štaviše, doći će i ostali – dodao je Mak Gro.

Svi u grupi znali su da je to tačno. Naime, Klint Kejsi je bio samozvani lider naseljenika, smeo i hrabar čovek koji je odlučio da ostane na zemljištu koje je zauzeo, istovremeno hrabreći i ostale da izdrže, odnosno, ne odreknu se svojih prava. Ostali naseljenicu su pratili svaki njegov potez i sledili ga u svemu. Zato je Mak Gro znao da najpre treba udariti na Kejsija, i u potpunosti ga uništiti. To bi za druge bila dovoljno opomena. Kada vođa bude izbačen iz doline ni za njih tamo više neće biti života.

– Imaš li hrabrosti za ovaj poduhvat, Kejde? – upitao je Leni Tomson izazovno.

Svi su pogledali u Kejda znajući da Thompson već dugo priželjkuje mesto nadzornika. Uostalom, ovaj to nije ni skrivao.

– Pođimo! – povikao je Kejd umesto odgovora.

– Znae šta? – doviknu Mak Gro.

– Noćas sam zaista dobro raspoložen. Pružiću Kejsiju još jednu šansu da ode.

– A kada on to odbije – dopunio je Thompson hladno – spalićemo mu kuću i njega zajedno sa njom!

– Mislim da ćemo baš to učiniti, Leni – dobacio je rančer.

Odmah zatim začulo se tutanj kopita kroz noć.

Konjanici sa ranča „Zeleno M” krenuli su niz padinu.

* * *

Dok Holidej se po ko zna koji put okrenuo u postelji. Iako su, kao i uvek pred kraj leta noći bile veoma sveže, njemu je ispod ćebeta bilo pretoplo i nije mogao da zaspi. Mesčina se probijala kroz mrežaste zavese i obasjavala postelju i deo zida sa fotografijom na kojoj se nalazio bračni par Kejsi sa svojim sinčićem Adamom. Kao i njegov otac i dečkić je imao kovrdžavu, zlatnožutu kosu i lice prošarano pegama. Klint je bio visok, snažan čovek širokih ramena, a sin je već sada stasom podsećao na njega.

Holidej se u mislima zadržao na Klintovoj ženi Lini, lepotici vitkog stasa i kose crne kao gavranovo kri-

lo. Bila je tamnoputa, imala predivne oči tamne kao noć i pomalo podsećala na Indijanku. I nehotice se nasmešio, a onda se u mislima vratio na Klinta, svog starog prijatelja još iz dana kada su zajedno plovili po Misisipiju. U jednom trenutku Kejsi se odlučio da „okrene list” i počne drugi život u kome se, kako se Doku činilo, osećao sasvim dobro. Nije mu smetao naporan rad jer je imao svoju parče zemlje, krov nad glavom i divnu, malu porodicu. Bio je vredan i imao puno planova među koje se odjednom umešao Kurt Mak Gro.

Njegovo pojavljivanje kvarlo je Klintonovo zadovoljstvo i remetilo njegov mir. Jer, moćni rančer i starosedelac Kurt Mak Gro smatrao je da je prerija njegova, a na svakog naseljenika gledao kao na uljeza koga jednostavno treba zgaziti. Nisu ga interesovale ljudske sudbine, niti činjenica da svako od ljudi koji se naselio ima porodicu. Po njegovom mišljenju sve to je trebalo oterati ili uništiti kao kada se čovek oslobađa suvišnog tereta.

Dok ponovo pomisli na Linu i promeškolji se u postelji. Noćnu tišinu prekinuo je huk sove. Onda se sve utišlo i on je sklopio oči pokušavajući da zaspi.

Posle nekoliko trenutaka začuo se jasan topot kopita koji je postajao sve jači i bliži. Hitro se uspravio i oslušnuo.

U drugoj sobi čulo se škripanje metalnog kreveta, a onda i šum bosih koraka po podu.

– Klinte, šta je to? – upitala je Lina sanjivim glasom.

– Ne miči se – odvratio je ovaj kratko.

Dok je skočio iz postelje i navukavši pantalone i cipele, prišao prozoru. Žurnim pokretom ruke razgrnuo je zavesu i pogledao na mesečinom obasjanu preriju. Trenutak kasnije konjanici su izbili na vrh tamnog uzvišenja koje se dizalo iza kolibe i zastali poredani u nizu.

– Ko su oni, Klinte? – čuo se Linin uplašeni šapat.

– Ponoć je i sigurno nisu došli ova-
mo zbog čistog vazduha, a ni zbog
prijateljske posete – odvratio je ovaj
napregnuto.

– Mak Gro? – upitala je žena drhteći.

– Tako izgleda.

– Gospode bože!

– Sklonite se od prozora, Lina – dobacio je Holidej ulazeći u sobu. Mlada žena podiže glavu, a onda rukama hitro pokri grudi koje su se nazirale kroz tanku spavaćicu.

Klint Kejsi nije primetio njeno snébivanje jer je bio obuzet prizorom na uzvišenju. Kada se jedan krupan konjanik na belcu izdvojio od ostalih i poput senke smrti krenuo ka prednjoj strani kuće, zaustavio je dah.

– To je onaj lupež, Mak Gro... – procedio je tiho.

Trenuci su prolazili i rančer se naj-
zad zaustavio. Lice mu je bilo zaklo-
njeno obodom šešira, ali se videlo da
pažljivo „proučava” brvnaru pred so-

bom, kao da se još uvek čidi kako su se ovi naseljenici usudili da grade na „njegovom” zemljištu.

Po držanju i glasu ovog čoveka Holidej je znao da se ne sprema ništa dobro. Slika ponoćnih konjanika bila mu je suviše dobro poznata.

– Kejsi! – pozvao je čovek na belcu ledenim glasom. – Ovde je Kurt Mak Gro!

– Čujemo te, Mak Gro – odvratio je Kejsi širom otvarajući vrata i hrabro izlazeći pred svog neprijatelja.

On lukavo zažmiri.

– Kasno je, Kejsi, a moji ljudi žude za snom i svojim posteljama. Zato ću biti kratak.!

– Nemamo mi jedno drugom šta da kažemo, Mak Gro!

– Moji ljudi su te posetili i preneli su ti poslednje upozorenje – kazao je rančer. – Oni su ti saopštili da u ovoj dolini nema mesta za farmerski šljam. Bolje reći, prijateljski su ti savetovali da se odseliš... a ti si bio strašno grub i nepristojan prema njima.

– Ja sam ovde na osnovu određenog zakona i vi to dobro znate – izustio je Klint resko. U drugoj sobi čulo se kretanje malog Adama.

– Ah, čuo sam i ja o nekom glupom zakonu koji su smislili idioti što sede u Vašingtonu! – podsmehnuo se Mak Gro. – Samo, ovde mi pišemo naše zakone, Kejsi. Pišemo ih kao što smo ih pisali još onda kada smo ih oteli od Indijanaca. Ako ti još uvek nije jasno, ovde je jedini zakon čovek sa revolverom u ruci!

– Vremena su se promenila – odvratio je na to Kejsi. – Ljudi dolaze na Zapad i vi to ne možete zaustaviti. U dolini ima još naseljenika i vlast će naći način da nas zaštititi.

– Znaš šta, Kejsi? Ako, kojim slučajem, ti sutra budeš mrtav, sasvim ti je svejedno šta će se dalje dešavati. Mislim da će to uticati na većinu naseljenika, kako onih što su već ovde, tako i onih koji su na putu ovamo.

Zavladala je tišina i Holidej shvati da je trenutak da se umeša. Ako to ne učini sada, talas nasilja će probiti tanku branu preostale čovečnosti i srušiti se na njih smrtonosnom silinom. Zaklonjen iza odškrinutog prozora, obratio se Mak Grou.

– To što kažete nije dostojno poštenog i odgovornog građanina Sjedinjenih Država, mister Mak Gro. I sami znate da smo dužni da poštujemo zakon i da posledice njegovog kršenja kad – tad stignu svakog čoveka. U to sam se uverio mnogo puta.

Nastala je kratka pauza pošto Mak Gro nije očekivao da će u Kejsijevoj kući zateći još nekoga.

– Ko ste vi? – upitao je nešto pristupačnijim tonom.

– Nije važno ko sam ja, mister, niti želim time da vas zamaram. Važno je da sam slobodan građanin ove zemlje i da umam pravo da dišem vazduh i živim isto kao i vi... ili pak ovaj Klint Kejsi pored mene.

Ako je maločas pokazao iznenađenje i nesigurnost, rančer se veoma brzo povratio.

– Možda na drugom mestu, mister – ali ne ovde, nikako ne ovde! – odvratio je grubo. – Ovo je zemlja stočara, a ne prokletih orača! Verovatno ste i vi jedan od njih čim ste u kući farmerskog šljama! Dakle, moje upozorenje važi i za vas!

U tom trenutku Dok je iza sebe čuo šum i ugledao malog Adama uplašnih očiju.

– Mis Lina, dete – dobacio je tiho.

Ona je ćutke klimnula glavom i povukla mališana na sigurnije mesto u uglu. Holidej je odahnuo i ponovo se koncentrisao na ono što se događalo pred kućom. No, pre nego što je uspeo bilo šta da kaže, Mak Gro je dobacio tvrdim, nepomirljivim tonom – Pošto si prema mojim ljudima bio neučtiv, oni su odlučili da te noćas pošaljemo u pakao, Kejsi. Ali, rekao sam sam sebi da ću biti fer i dati ti još jednu šansu. Zato spakuj stvari na kola i idi!

– A ako neću? – upita Klint dok su mu se niz čelo slivale krupne graške znoja. U izrazu njegovog lica bilo je pomešanog i gneva i straha, a grudi su mu se ubrzano dizala i spuštale.

– Svi zajedno ćete otići u pakao! – odbrusio je rančer kratko.

Kejsi je zadrhtao i podigao pušku koju je držao u ruci. Videvši šta njegov prijatelj sprema, Holidej mu došapnu:

– Čekaj, Klinte, ne brzaj! Treba dobiti u vremenu!

No, Kejsi ga nije čuo. Prineo je pušku ramenu dok je rančer netremice zurio u njega.

– Da li je to tvoj odgovor? – zapitao je Mak Gro lažno blagim glasom.

– Odlazite! – odvratio je mladi čovek nišaneći.

– Dakle tako... – promrmlja Mak Gro i malo se iskrivivši, mirno dobaci ljudima – Kejsi nam je dao odgovor, momci.

Lari Thompson je podigao pušku, a Kejd je nadlanicom obrisao usne i lagano se mašio revolvera. Jedan od kauboja sa ranča, melez Ramon Karlos, kresnuo je šibicu i zapalio buktinju koju je držao u ruci. Plamen je buknuo za tili čas bacajući avetinjsku svetlost na red konjanika sa ranča „Zeleno M”.

Kejsijeva puška odjednom je grunula i Karlos se zaljuljao u sedlu. Zapaljena buktinja ispala mu je iz ruke i pre nego što je odjek pucnja zamro u daljini, puške napadača su zapraštale. Jedan od hitaca pogodio je Klinta Kejsija u grudi i on se zateturio unazad obliven mlazom krvi koja je munjevitom brzinom natapala košulju.

Lina je kriknula dok je Leni Thompson zgrabio buktinju iz ruke drugog kauboja, zapalio je i poterao konja u trk urlajući kao Apač.

Kejsi se podigao i pononovo nanišanio, ali ga je plotun kuršuma bukvalno „sasekao” i bacio na pod. Lina je pritrčala i uzela mu pušku iz ruku baš u trenutku kada je Thompson hitnuo napred zapaljenu buktinju. Posle ne-

koliko trenutaka začuo se tup udar, a onda je krov od dasaka lako buknuo.

Osetivši miris dima, Lina je vrisnula i uperila pušku u Tompsona, ali su iz mraka planula dva hica. Iz usta mlade žene oteo se uzdah nalik na jecaj i ona se, teško ranjena, zateturala unazad i pala u ugao sobe.

Tada je Holidej pritrčao vratima i pre nego što ih je zatvorio, ispraznio je kolt pucajući prema konjanicima. Dvojica su pala, ali su ostali pohrlili napred vitlajući upaljenim buktinjama. U istom trenutku začuo se dečji vrisak i iz druge sobe istrčao je mali Adam. Dok se okrenuo kako bi ga zaštitio od kiše kuršuma koji su fijukali sa svih strana, ali su baš u tom trenutku dve zapaljene baklje ubačene u prostoriju. Nekoliko sekundi kasnije zavesse su buknule, a petrolej prosut iz razbijene svetiljke planuo je kao barut i cela odaja našla se u plamenu. Dečak je ponovo vrisnuo i potrčao ka majci koja je nepomična ležala na podu. Istog časa Holidej je spolja začuo zvonak, uspaničen glas – Za ime božje, mister Mak Gro! – zavapio je nadzornik Kejd molećivo – pa unutra je i dete!

– Farmersko dete! – bez razmišljanja je odvratio rančer.

Pošto je brvnara bila sagrađena od borovih dasaka i debala, plamen se raširio za svega nekoliko sekundi. Vatrene jezici lizali su sa krova, zidova i poda polivenog petrolejom. Dok je pokušao da dođe do Line i malog Adama, ali mu je plamen presekao

put. Kašljajući i grcajući, podigao se ne bi li udahnuo čistiji vazduh. Za to vreme konjanici sa ranča ponovo su zasuli kuću buktinjama. Holidej je priskočio prozoru i ispalio poslednja dva hica na jednog ubicu divlje zgrčenog lica koji se uhvatio za grudi i bez glasa prevrnuo iz sedla. Spolja mu je odgovorio plotun i kuršumi su zasuli sobu kidajući komade zapaljenih iverki i podižući hiljade varnica. Zato je bio prinuđen da legne na pod jedva pronašavši mesto koje plamen nije zahvatio.

Ljut dim grizao ga je za oči, ali nije smeo da se pokerene. Kroz izmaglicu je spazio nepomično telo malog Adama sa jasno vidljivom, crvenom rupom na sredini čela.

Osetio je oštar bol u predelu grudi, ali pre nego što je bilo šta i pomislio, spolja se ponovo začuo Kejdiv glas – Gospode bože, žena i dete!

– Farmerska drolja i farmersko dete koje bi postalo farmersko đubre – odvratio je Mak Gro zlobno.

Holidej je stavio ruku na usta osećajući se kao na rubu pakla. Hteo je da pobegne iz ovog užasa, ali nije imao kuda jer je svuda oko njega bio plamen. Na sebi je imao samo varnicama nagorelu košulju koja nije mogla da ga zaštititi od užasne jare. Drugi izlaz iz odaje u kojoj se nalazio bila su kuhinjska vrata, ali kuhinja je buktala u plamenu. Bio je u klopci i čekala ga je sigurna smrt u požaru. Kolt koji je držao u ruci već je bio vreo, a plameni

jezici počeli su mu hvatati pantalone. Onda se podigao i poskočio prema uzanom hodniku između kuhinje i spavaće sobe, gde je bilo još nešto prostora nezahvaćenog vatrom.

Onda je izgubio ravnotežu i našao se na podu. Već je hteo da ustane kada mu je pogled pao na malu metalnu ručicu pričvršćenu za dasku. Podrum! Drhtavom rukom zgrabio je dršku i sa naporom je podigao baš u trenutku kada su se užareni zidovi kuće zatresli pod pritiskom gorućeg krova. U malom podrumu nalazilo se nekoliko sanduka krompira i jabuka, no bilo je dovoljno mesta za još jednu osobu.

Nemajući drugog izlaza, Dok je zakoračio niz tanke lestvice, ali je u tom momentu začuo lomljavu u tutanj. Pogledao je gore i sa užasom shvatio da se goruća tavanica ruši na njega. Mahinalno je podigao ruku da se zaštiti, ali ga je je teška zapaljena greda „zakačila” i tresnula po čelu. Otvorio je širom oči pred kojima je zaigralo sve u suludom kovitlacu i najrazličitijim bojama. I pre nego što je pao na vlažno tlo podruma, teška greda je zalupila poklopac i oko njega je zavládala tama.

Odmah zatim izgubio je svest.

Ležeći nepomično u mraku podruma nije mogao da čuje rušenje zidova, a onda i cele zgrade, niti uporno i dosadno pucketanje vatre.

Nije čuo ni kada se požar stišao, a konjanici konačno odjahali.

* * *

Nije znao koliko dugo je ležao u uzanom zagušljivom prostoru niti je mogao da se seti kako je tu dospeo. U stvari, nije znao ništa drugo osim da postoji, diše vazduh i oseća bolove po glavi i celom telu, pa i to nekako tupo i muklo. Pokušao je da se seti gde je, ali mu to nije pošlo za rukom, što ga je zaprepastilo.

Šta se desilo sa njim? Kako je moguće da ne zna baš ništa što je prethodilo ovom mučnom buđenju? Što je još gore, nije mogao ni da se seti gde je bio pre nego što se našao na ovom mestu niti bilo čega pre toga, a ni sve dalje.... unazad. Zar je to moguće, upitao se osećajući kako ga hvata užas.

Okolo je bilo tesno, zagušljivo i sve je mirisalo na dim. Pogledao je gore i kroz malu rupu na tavanici ugledao blede tračak svetlosti. Pipajući, lagano se popeo uz lestvice, a u jednom trenutku tako mu se zavrtilo u glavi da je pomislio kako će se onesvestiti. Ipak, stigao je do svetlosti i shvatio da se radi o pukotini na nagorelom drvenom kapku.

Pa on se nalazio u nekom podrumu!

Pokušao je da podigne kapak, ali ruka mu je prošla kroz ugljenisanu dasku. Još nekoliko pokreta rukom i... otvor je bio dovoljno širok da se kroz njega mogao provući. Udahnulo je vazduh punim plućima i podigao glavu: iznad njega dizalo se plavičasto nebo sa odsjajima rumenila na zapadu jer se dan bližio kraju. Svuda

oko njega crnelo se zgarište zatrpano pepelom i nagorelim gredama koje su se mestimično još dimile.

Promeškoljio se shvativši da je zemlja na kojoj je ležao još topla. Zgarište, gluva samoća i nemogućnost da se seti bilo čega pritiskali su ga poput starhovitog tereta.. Šta se to desilo i kako je moguće da se ničega ne seća?

A onda ga je preplavio talas straha. Pretpostavljao je da se desilo nešto strašno, ali nije mogao da dokuči šta. Osvrnuo se oko sebe kao da od nekoga očekuje pomoć, ali ona nije dolazila niotkuda.

Začuo se huk sove kao vesnika dolazeće noći. Taj zvuk naterao ga je da se strese i još jednom pogleda oko sebe. A onda je odjednom shvatio da mora pobeći sa tog užasnog mesta i počeo je da trči. Nije znao od koga i kuda beži, ali je bio siguran da se mora udaljiti sa tog mesta koliko god bude mogao.

U početku je imao nejasan osećaj da mora potražiti ljude ako su negde u blizini, a onda mu je neko mutno osećanje nagovestilo da je sav ovaj košmar delo ljudi pa je odustao od toga da ih traži. Umesto toga shvatio je da mora bežati od ljudi koji su uzrok paklenog zla što ga je zadesilo. Trčao je i trčao, a onda sa uzanog puta skrenuo u šiblje i šumu. Pljuskajući nogama po vodi pregazio je potok i na drugoj strani pao licem u blato.

No, to ga nije zaustavio. Obrisao lice rukama i nastavio da hoda kao

u snu. Trnje mu je kidalo košulju i grebalo ga po nogama i rukama. U jednom trenutku imao je osećaj kao da se penje, a onda se i taj osećaj izgubio i svi otisci oko njega zbrkali su se u opšti haos. Stenjući hodao je dalje, posrćući, padajući i ponovo se dižući. Znao je samo da je svuda oko njega mrak i da sa obližnjih brda čuje zavijanje vuka. Posle toga stigla je svetlost dana, toplota, a zatim žeđ, strašna žeđ koju je jedva podneo. Dan je ponovo zemanila noć, svetlost sjajnih zvezda i lepršanje krila buljave sove. Onda se smenjivanje svetla i tame nastavilo bez reda i kraja...

Odnekud mu je do ušiju ponovo doprlo zavijanje vuka. Naježio se, ali više nije imao snage ni za strah. Zahvatila ga je ravnodušnost pomešana sa strašnim umorom, ali i fanatična želja da prekine sa groznom stvarnošću sa kojom se neprestano sudarao. Samo je glasno huknuo, klonuo pored debla i izgubio svest.

II

Kada je Dok otvorio oči, prvo što je video bio je plamen vatre.

Sklopio je oči i pred sobom ponovo video strašne slike požara koji je besneo svuda oko njega. U trenu mu se učinilo da se plameni jezici pružaju pravo prema njemu i zato je prigušeno zastenjao. Onda se nečija ruka blago spustila na njegovo rame i začuo je glas za koji mu se učinilo da dolazi iz velike daljine.

– Ne boj se, čoveče, bezbedan si!

Sav sleđen, ostao je da leži bez pokreta zureći u siluetu koja se nadnela nad njim. Video je plavo nebo, oštre vrhove borova, a onda mu se nejasna senka pred očima pretvorila u lice nekoga čoveka. Zagledao se u par blagih, ozbiljnih očiju koje su svetlicale ispod čupavih obrva. Veliki kukast nos malo se nabrao, a pravilne, tanke usne razdvojile su se i otkrile zube mestimično požutele od duvana.

– Kako se zoveš? – upitalo je nepoznato lice.

Pokušao je nešto da kaže, ali je samo muklo zastenjao.

– Hajde, hajde, ne boj me se – dobacio je čovek uz ohrabrujući osmeh. – Čuj, mladiću, možemo nešto da se dogovorimo. Ja ću ti reći ko sam, a ti ćeš onda meni reći svoje ime. Važi?

Holidej je progutao pljuvačku. Grlo je osećao kao osušen, ispečen tunel. Ruke i noge su ga strahovito bolele. Nije imao pojma kako se našao ovde, ali nešto mu je govorilo da nije u opasnosti. Ovaj čovek ozbiljnog ali dobroćudnog lica nije izgledao kao neko ko će ga ugroziti.

– Ja sam Tom – kazao je neznanac i nabrao obrve. – Tomas Augustus Arčibald Formen, ako hoćeš puno ime. No, obično me svi zovu Tom. A ti?

– Ja sam... – zaustio je Dok promuklo i onda iznenada začutao.

Formen je sačekao trenutak, a zatim dodao misleći da treba da ohrabri sagovornika.

– Ti si...? Hajde reci, ne plaši se.

– Ja sam.... – ponovio je Holidej i opet začutao. Praznim pogledom odmerio je u simpatičnog starca čudeći se što zaista ne zna odgovor na tako jednostavno pitanje.

– Hajde reci! – dobaci Tom uz osmeh.
– Valjda znaš kako se zoveš?

Holidej je odmahnuo glavom, tek tada shvativši da ne zna kako se zove. Začudo, to mu u prvom trenutku nije ni zasmetalo. Bio je iscrpljen, nekako obamro i jedino što je u tom trenutku želeo bilo je da se dobro odmori i naspava. Mirno je posmatrao postarijeg čoveka u ne baš čistoj kariranoj košulji koja je mirisala na goveda. Pored košulje primetio je da Tom ima maslinasto zelene pantalone malo pocepane na levom kolenu.

– Ne znaš? – promrmljao je on začuđeno i počeo se po potiljku. Imao je gustu i čupavu kosu koja je vapila za šišanjem. – Čudno – zavrteo je glavom i nastavio. – Većina ljudi to zna, čak i ako ne može da se seti očevog ili pak dedinog imena. Ali, dobro, možda ćeš se setiti kasnije. Nego, znaš kako sam te našao? Spavao si kao zaklan pored onog borovog debla i po onome kako si izgledao rekao bih da si pešice prevalio veliki put. Odakle si došao?

Dok lagano zavrte glavom.

– Ne znaš ni to? – začudi se stari.
– Čuj, mladi čoveče, stvarno nemaš potrebe da od mene bilo šta kriješ. Sigurno nisi odbegli kažnjenik jer u blizini nema nikakvog zatvora. A i da jesi, to me se uopšte ne tiče. Znaš,

stari Tom nema ništa protiv onih koji ponekad malo pređu granicu zakona – kazao je i lukavo mu namignuo.

– No, ti izgledaš suviše dobro za razbojnika. Jeste da su ti pantalone, košulja i cipele poderani kao da si se sa medvedima rvao, ali su od finog materijala. Dakle, stari Tom zna da pred sobom ima čoveka kome donedavno nije išlo loše. Dakle, šta je bilo? Izgubio si se iz karavana kojim si putovao ili si slučajno zalutao?

Dok ponovo odmahnu glavom.

– Zaista ne znam. Verovali ili ne, ne sećam se ničega što je bilo sa mnom pre trenutka kada sam se probudio u vašem logoru.

Tom Formen ga tužno odmeri. Bio je iskusan zapadnjak i odmah je znao da ovaj nesrećni čovek pred njim govori istinu. U početku je sumnjao, ali sada mu je bilo jasno da čovek koga je našao polumrtvog od gladi i umora ne zna ništa o sebi.

– Pantalone su ti mestimično nago-rele kao da si bio u nekom požaru?

– I meni se tako čini – odvratio je Holidej. – Ali... ne znam da li se tako nešto stvarno desilo ili sam samo sanjao...

– Hm... nisam čuo da su Indijanci na ratnoj stazi. U poslednje vreme su prilično mirni. A banditi? – zapitao se stari i zavrteo glavom. – U svakom slučaju, sigurno je da si dobro pešaćio i na kraju pao od umora.

Holidej je ćutao. Nije se sećao ničega osim zavijanja vuka i straha da će

nestati u bezdanu mraka. Sećao se vatre, žeđi i strahovitog umora.

– Da – nastavio je stari klimajući glavom. – Prešao si veliki put kao da si od nečega bežao. Dobro, bar tu mogu da te razumem. Vidiš, ja sam u životu dosta bežao i nije mi se samo jedanput desilo da padnem na zemlju od umora i zaspim.

Holidej se kratko namrštio, ali njegov sagovornik to nije primetio.

– U svakom slučaju sigurno umireš od gladi i žeđi – nastavio je. – Samo, moraćeš da se zadovoljiš ovim što imam. Ovo nije hotel „Rio” u Frisku, to treba da ti je jasno. Možeš da dobiješ samo suvo usoljeno meso i crnu kafu. Šta kažeš na to?

Holidej je umorno klimnuo glavom i čupava Tomova figura nadnela se nad vatru kako bi podgrejala kafu u starom ulubljenom čajniku. Posle nekoliko trenutaka pružio je Doku šolju sa toplim napitkom, a u drugu ruku mu tutnuo komad usoljene govedine i nož.

Neko vreme u logoru je vladala tišina. Dok je halapljivo jeo meso koje je sekao veštim pokretima, a Tom ga je radoznalo posmatrao.

– Šta nameravaš da radiš kada se ispavaš i odmoriš, druškane? – upitao ga je radoznalo. – Imaš li neki plan za bližu budućnost?

Ne dižući pogled sa hrane, Holidej slegnu ramenima.

– To sam i mislio. A kuda nameravaš da pođeš? Da li si razmišljao o tome?

Dok ponovo slegnu ramenima i zbuñeno pogleda u svog sagovornika. Bilo je očigledno da su ga njegova pitanja pomalo zabrinula.

Tom se još jednom počesa po potiljku.

– Pitam se šta da radim sa tobom, druškane... – promrmljao je sebi u bradu. – Pošto ne znaš ko si i odakle si, onda ne znaš ni da li imaš rođake i prijatelje.

– Ne znam – složi se ravnodušno.

– Pa razumljivo. Dakle, da rezimiramo: ne znaš ko si ni odakle si došao, nemaš rođake i prijatelje i nemaš kuda da odeš. Do najbližeg grada ima bar četrdeset milja, a do tamo ne možeš stići pešice. Ako slučajno i uspeš, nemaš novca bez koga je nemoguće preživeti. Prema tome, ostaje ti samo da pođeš sa starim Tomom, to jest sa mnom...

Holidej je završio sa komadom mesa i mirno ga posmatrao.

– Da li si još gladan, prijatelju? Evo, uzmi i koji biskvit – dodao je stari pružajući mu omanju platnenu vreću.

Dok je bez reči uzeo nekoliko biskvita i halapljivo ih pojeo, zalivajući svaki zalogaj kafom. Još uvek je bio umoran od muka koje je pretrpeo, ali se osećao mnogo bolje. Kada je stari uzeo duvankesu i počeo da zavija cigaru, osetio je da mu se oči sklapaju. Nije poznavao ovog čoveka ali se osećao sigurnim. Prošlo je samo nekoliko trenutaka i on je počeo lagano da tone u san...

– Hvala ti... za sve... – promrmljao je zaplićući jezikom od umora, a onda ponovo čvrsto zaspao.

– Hm... ne bi bilo u redu da ga ostavim ovakvog – procedio je starac poluglasno, mada niko nije mogao da ga čuje. – Čini mi se da ću neko vreme morati da se brinem o njemu... možda čak da mu dam i ime. Da, ime! Znam koje će mu dobro pristajati! Biće to ime kao stvoreno za novog sina Toma Formena! Durango! Baš tako, Durango... Dobro ime, zar ne?

Ali, Holidej je spavao dubokim snom i nije mogao da ga čuje.

– U redu je, Durango, samo ti sanjaj – osmehnuo se stari i preko vatre pogledao prema mestu na kome su, dobro sapeta, pasla dva govečeta. Pogledao je žig na njihovim bokovima i osmehnuo se. To nije bio žig njegovog ranča jer on nije imao nikakav posed. A ni goveda nisu bila njegova. No, kada bude izbrisao žig prodaće ih za dosta dolara.

Zadovoljno se osmehnuo i otpio po veći gutljaj kafe.

* * *

Pred kraj jeseni nebo Jutaha, postajalo je sivo i olovno teško, a sa severa je počeo da duva hladan vetar. Nešto kasnije sa visokih planina stigao je sneg i meki beli pokrivač prekrrio je brdske prevoje i padine obrasle bokorima crvenosmeđe žalfije.

Zbog svega toga Tom Formen je pripremio zimski logor.

– Hej, Durango! – povikao je u jednom trenutku.

Holidej – Durango prineo je šake ustima i napravio trubu.

– Ja sam ovde dole, Tome – odazvao se iz jedne niske dolje ispod prevoja, gde je nalazio njihov logor zaklonjen između stena koje su ga okruživale poput zida.

– Ima li divljači?

– Jedan zec – odvratio je Holidej vraćajući se sa mesta gde je postavio zamku.

Za tih nekoliko meseci on se znatno promenio. Život u prirodi, svakodnevni napor i borba za opstanak uticali su na to da je prilično smršao, a njegova snažna ramena, mišićave ruke i vitak stas bili su još vidljiviji. Preplanuo od sunca, izgledao je čvršći i otporniji nego ikada, a u zakrpljenim pantalonama i prostoju, iznošenoj jakni postavljenoj krznom ličio je na kauboja koji s mukom zarađuje za život. Naravno, niko u njemu ne bi prepoznao Doka Holideja, pustolova i džentlmena. No, nije bio u pitanju samo spoljni izgled. Iako je sada bio smiren, mnogo stabilniji i čvršći, ipak je bio sasvim drugačiji nego nekada. Jednom rečju, to više nije bio onaj stari Dok Holidej.

Naime, u svako doba, pa čak i kada je bio najodmorniji, osećao je neku tromost i sanjivost koja se mogla primetiti u zamućenom sjaju njegovih tamnoplavih očiju. U njima nije bilo one bistrine i jasnoće, munjevitih treptaja koji su sve videli i zapažali.

Sve je bilo nekako mirno i bez uzbuđenja, a britkog, panterski brzog i opasnog Doka Holideja zamenio je poslušni i dobroćudni Durango, čovek usporenih pokreta kao da na udovima nosi olovne tegove.

Sada se Holidej – Durango peo uz padinu sa ulovljenim zecom prebačenim preko ramena. Tom ga je sa ponosom posmatrao: zavoleo je tog čoveka kao da mu je pravi sin. Dok su jedne večeri sedeli pored logorske vatre, starac mu je to rekao i iskreno otkrio korene tog osećanja.

– Jednom sam zavoleo ženu koja se zvala Ana. Bila je Meksikanka, vraški fina i strahovito dobra. A tek njena lepota! Čim se setim... Ne, ne mogu ni da ti je opišem, čoveče! Dakle, nas dvoje smo se zavoleli i posećivao sam je vrlo često, svak put kada sam bio blizu meksičke granice. Verovatno bih je uzeo za ženu da nije... Da, šta sam rekao? Posećivao sam je prilično često i uskoro mi je rodila sinčića koga je nazvala Durango. Naravno da sam ga zavoleo i jedva čekao da dođem sledeći put. No, kada sam jednog dana otišao, njih više nije bilo. Zatekao sam samo dva groba iza kuće. Zamisli, banditi su ubili moju Anu i mog Duranga. Dakle, sada si na neki način zauzeo mesto moga sina.

Holidej ga je slušao s pažnjom i bezrezervno mu verovao znajući da stari govori istinu. Tako su prolazili dani, nedelje, meseci i Dok je zaista u potpunosti zauzeo mesto malog Duranga u starčevom srcu. Pošto nije znao ko

je, nije mu bilo teško da se uživi u tu ulogu. Ipak je osećao je da u njemu postoji neka druga ličnost različita od ove, ličnost koja se razlikovala od Duranga.

– Šta, samo jedan zečić? – nasmešio se Tom.

– Jedan, ali veoma dobar.

– U svakom slučaju, biće dobra promena umesto govedine – promrmljao je.

Dok glasno uzdahnu.

– Moji zečevi bar ne nose žigove koji nas podsećaju da nisu naši.

Starčeve oči zasjaše.

– Hajde, nemoj da si takav – prokomentarisao je blago.

– Uredu, u redu. Nego, kada ćemo se ostaviti krađe stoke, Tome?

Stari uvređeno žmirnu.

– Krađe stoke? – ponovio je iznenađeno.

– Pa, to što radimo je u svakom slučaju krađa...

– Čuj, Durango, kada s vremena na vreme vidim neko divlje, zalutalo goveče koje se nalazi miljama daleko od svog stada, ja ga jednostavno uzmem. A zašto da ne? I onako bi se izgubilo ili bi ga pojeli vuci.

Dok odmahnu glavom.

– Zalutalo goveče sa žigom?

– Pa... neka imaju žig, a neka opet nemaju... U svakom slučaju, to ne menja činjenicu da su grla odlutala i da nisu ničija.

Holidej se osmehnuo u sebi ne želeći da zaoštrava situaciju. Stari je bio nepopravljiv. Sitne krađe bile su mu

u krvi. U stvari, nikako nije mogao da se odupre iskušenju da ukrade dva tri tuđa govečeta i kasnije ih lepo proda. Dalje od ovoga nije išao niti je bio neki zločinac.

U stvari, otkako su njih dvojica počeli da lutaju prostranstvima Jutaha, krađena goveda obezbeđivala su im hranu, odelo, sedla, pa čak i jednog konja za Holideja. Pored toga, jednom ili dva puta desilo se da su jedva umakli što je bilo najvažnije. Jednom rečju, do sada još nisu bili uhvaćeni.

Tom je pripremio zeca za pečenje i polako ga prineo vatri.

Približivši se plamenu, Holidej je još jednom uhvatio sebe kako drhti, a na čelu su mu izbile hladne graške znoja. Naime, nikako nije mogao da zaboravi apokaliptičnu sliku razbuk-tale vatre, paklenog požara koji je odredio njegovu sadašnjost, ali i budućnost. Možda će se setiti jednoga dana, pomislio je. Možda će se veo izmaglice koji je prekrivao uspomene jednog trenutka podići i verovatmo će tada sve videti mnogo jasnije.

Znao je da u tom trenutku mora biti jak i pogledati istini u oči.

Kratko je uzdahnio poželevši da taj trenutak stigne što pre.

* * *

Bilo je kasno toplo leto.

Kiša nije padala već tri meseca, pa je trava bila žuta, a zemlja tvrda i spržena. Voda u potocima bila je poput tanke srebrnaste trake koja je vijugala najdubljim delom osušenog korita.

– Treba da obnovimo rezerve namirnica – rekao je Tom Formen.

– Imamo li još novca? – zapitao je Durango.

– Nismo još sve potrošili – odvrati stari otpuhnuvši dim. – Imamo još nešto malo od ona dva grla....

– Onih sa ranča „Zeleno M”? Do vra-ga, Tome, bilo je suviše opasno odvo-jiti ih onako blizu ranča!

– Ah, to su samo dva govečeta, prijatelju!

– To je tačno, ali zar se ne sećaš da su te kauboји sa ranča primetili?

– Da, to je tačno...

– Jeste. I ne znam... zašto ne digneš ruke od svega i negde se skrasiš?

Stari odmahnu rukom.

– Prestani da mi popuješ, Durango. U ovom trenutku nisu mi potrebne hrićanske propovedi.

Dok shvati da nema smisla nastavljati jer su ovakav razgovor vodili već toliko puta. Zato je brzo promenio temu.

– Rekao si da nam treba namirnica?

– Da, tako je. Mislim da bi trebalo da odeš u San Felipe i kupiš nešto mesa, brašna i pasulja, naravno, viskija.

– A novac?

Tom mu pruži pet dolara.

– I nemoj da se zalepiš za šank saluna i očijukaš sa nekom od onih našminkanih ženturača.

– Holidej klimnu glavom.

– Vraćam se sutra, najkasnije do zalaska sunca.

– U redu.

Posle nekoliko minuta već je uzjahao svog crnog ždrepcu Šaha, mahnuo starom u znak pozdrava i krenuo. Poterao je životinju između naherenog drveća do starog poštanskog puta. Zatim s kroz suncem sprženu ravnicu uputio prema San Felipeu.

III

Holidej nije često odlazio. On i Tom uglavnom su hvatali divljač u zamke ili jednostavno išli u lov, a u naseljena mesta odlazili samo kada im je to bilo neophodno. No, pošto su u ovom kraju bili dosta dugo, sa starim je već dva puta bio u gradu gde su se snabdeli onim najneophodnijim.

San Felipe je bio grad u kome su nekada davno živeli samo Meksikanci. No, poslednjih desetak godina okolinu su prosto preplavili naseljenici tako da je u samom gradu bilo mnogo više Amerikanaca.

I zaista, pomisli Holidej jašući glavnom ulicom, u samom gradu ima malo tamnoputih lica. Iz senki nastrešnica u njega su mračno zurili prljavi prozori. Jedan natpis okačen između dva stuba, najavljuvao je da je „Kec pik” otvoren za goste i Holidej pomisli kako ima dovoljno vremena da ode u salun na jedno piće, pre nego što ode u prodavnicu i kupi potrebnu robu. Zato je hitro sjahao i obmotao vođice oko privezišta, a onda laganim tromim korakom prošao kroz leptir vrata i uputio se prema šanku.

Tamo je stajalo nekoliko redovnih „dnevni” gostiju, dok su na drugoj strani prostorije četvorica kauboja sedala za zelenim stolom zadubljeni u igru.

Vlasnik krčme bio je ćelav, onizak čovek koji je stajao iza šanka.

– Kaži – rekao je monotonim glasom, ne trudeći se da podigne glavu od novina kada se Holidej približio.

– Viski.

Čovek se okrenuo, uzeo sa police jednu flašu i čašu, a zatim ih stavio na šank ispred sebe.

– Jedan dolar – rekao je i onda ko zna zašto, ipak pogledao u Doka. U istom trenutku, nabrao je čelo i iznenađeno otvorio usta ostavši bez reči. Zatim se nervozno nakašljao, pognuo glavu i obrisao ruke o kecelju.

– Šta nije u redu, mister? – upitao je Holidej.

– Uh... ništa.

– Iznenadili ste se kao da ste videli duha – kazao ej Dok kratko.

– Zaista izvinite, mister. Ne ljutite se – dodao je krčmar, požurio niz šank i pohitao kroz vrata u jednu sporednu prostoriju.

Dok je slegnuo ramenima i nasuo sebi piće. Ipak, zapazio je da ga je jedan pijanac nedaleko od njega krišom odmerio, a onda brzo okrenuo glavu. Srknuo je viski ne znajući šta se dešava. U ovaj salun već je dolazio sa Tomom i tada ih niko nije ni pogledao. No, sada je očigledno privlačio pažnju mada nije znao zbog čega. Uzeo je još jedan gutljaj pokušavajući da odgo-

netne razlog ovakvog preokreta. No, pre nego što je bilo šta zaključio začuo je pored sebe mekan, senzualan glas koji je ličio na šapat.

– Hoćeš li me častiti pićem?

Okrenuo se prema devojci koja je stajala pored njega, omalenoj lepuškastoj plavuši živaknih očiju i punih usana.

– Naravno – rekao je. – Častiću te pićem. Kako se zoveš?

– Hani.

– Ja sam Durango.

– Izgleda da je Sem otišao negde pozadi – kazala je devojka. – Čuj, uzeću još jednu čašu, pa ćemo se poslužiti iz tvoje boce.

Holidej ju je pažljivo odmerio. Bila je zgodna, lepo građena, oblina utegnutih u izazovnu crvenu haljinu. Sačekao je da dođe, a onda su našli sto u uglu i smestili se.

– U redu, Hani – rekao je tiho pokušavajući da se osmehne. Objasni mi, molim te, jednu tajnu. Zašto svi ovde gledaju u mene? Sigurno ne zbog toga što sam elegantno i gospodski obučen.

– Oh, nemoj se uzbuđivati zbog njih – kazala je Hani prinoseći čašu usnama. – Oni sigurno misle da si veoma hrabar kada si se usudio da dojašeš u grad, ali to je verovatno zbog toga što si se verovatno razišao sa njim.

– Ne razumem na šta ciljaš?

Devojka izvi obrve.

– Ne pravi se lud! Sigurno znaš o čemu se radi, Durango!

– Šta, šta ja to znam? – zapitao je Holidej.

Devojka u čudu odmahnu glavom.

– Ti ovde nisi redovan gost, ali nisi ni potpuni stranac, zar ne? Ljudi te prepoznaju jer si već nekoliko puta dolazio sa onim... onim starim čovekom.

– Pa?

– Durango – nastavila je plavojka mnogo tiše – mislim da bi bilo najbolje da se odšetaš do šerifove kancelarije i vidiš ono što je istaknuto na oglasnoj tabli.

Holidej se namrštio, a Hani je nasula sebi još jednu čašu. Primećivao je poglede igrača pokera i čuo njihov prigušen, ali nerazumljiv šapat. Bilo mu je veoma neprijatno. Osećao je da se nešto desilo, ali niko nije hteo da mu kaže o čemu se radi, odnosno, da mu direktan odgovor.

– Pogledaj oglasnu tablu – promrmljala je Hani uzimajući čašu.

Kratko je klimnuo glavom, i žurno izašao napolje. Sva sreća zgrada zatvora u kojoj se nalazila šerifova kancelarija bila je blizu, gotovo preko puta. Brzo se našao tamo i praćen radoznalim pogledima, zastao da pročita sveže odštampanu poternicu na sredini table.

„Tom Formen, star oko šezdeset godina, traži se zbog krađe stoke. Nagrada: dve stotine dolara”.

Osetio je kako mu se ledeni žmarci penju uz kičmu. Dosta dugo je nepomično stajao i zurio u tekst pokušavajući da shvati šta sve to znači. Is-

pod ovih krupno ispisanih reči bilo je sitno odštampano da će nagradu za hvatanje traženog kradljivca isplatiti ranč „Zeleno M”.

Najzad se Dok lagano okrenuo i našao se pred radoznalim, ali i neprijateljskim pogledima građana. Sada mu je bilo jasno zašto je od samog dolaska u grad izazivao pažnju i bio predmet njihovog čuđenja. Naime, svi su ga se sećali kao čoveka koji je dolazio sa Tomom Formenom i sada verovatno pretpostavljali da se razišao sa starim, odnosno da je svaki krenuo svojim putem. Ipak, njihovo ćutanje i neprijateljsko držanje govorilo mu je da ni on sam nije baš dobrodošao gost.

Brzo se vratio do Šaha i uzjahavši ga, pošao do prodavnice mešovitom robom. Od mrgodnog trgovca kupio je ono što mu je bilo potrebno i što je brže moguće napustio grad. Bio je zabrinut i neraspoložen; naime, Tom je sve do sada uspevao nekako da izvrdi i ne bude zvanično proglašen za kradljivca, ali sada... Sada se nalazio na poternici što je umnogome otežavalo njihov položaj. Tiho je prokleo starčevu nepromišljenost, jer se usudio da ukrde goveda koja su se nalazila nadomak samog ranča.

Jače je mamuznuo konja poteravši ga uz jedan dugačak brdski prevoj. Na polivini staze zastao je na zgodnom, pomalo skrivenom mestu i osvrnuo se. Pomislio je da su ga ljudi iz San Felipea pustili da slobodno ode, a onda krenuli za njim pretpostavlja-

jući da bi ih mogao odvesti do Formena. No, sve je bilo tiho i mirno; nigde se nije nazirao oblak prašine koji je mogao da krije eventualne gonioce. Nije znao šta da misli, pa je mamuznuo Šaha i što je moguće brže nastavio put ka logoru.

* * *

Bred Larkin je izvukao „vinčesterku” iz futrole na sedlu.

– Mislim da je on tamo gore, Džo – rekao je tiho, pogleda prikovanog za stub dima koji se dizao kroz plavičasti suton. – Tamo je gore, sasvim ispod prevoja.

– Ja ću napraviti polukrug oko onih stena – odvratio je njegov pratilac pikavim glasom. – Ti se prišunjavaj pravo uz brdo.

– Pazi na onog drugog – upozorio ga je Larkin, odmeravajući težinu puške u ruci. – Oni na stanici u Džuntu rekli su da Formen sa sobom vodi nekog tupavog tipa koji klima kao medved. No, čovek nikada ne zna da li je i takav možda spretan sa revolverom.

Džo Menering je klimnuo glavom i izvukao šestometak iz futrole.

– Da li nam je on stvarno potreban? – promrmljao je.

– Šta? Nisam siguran da sam te najbolje razumeo...

– Pa, hoću da kažem da već imamo robe za pet stotina dolara.

Larkin je bacio pogled prema tovarnom konju; telo privezano za sedlo već odavno je bilo ukočeno i kruto. Mada je leš bio umotan u nepromo-

čivo platno, oko njega su zujali rojevi plavičastih mušica i širio se jak, neprijatan miris smrti na koga su obojica već navikli. Jer, svoje žrtve uglavnom su donosili mrtve, zato što im je tako bilo mnogo lakše. Brže su stizali do najbliže šerifske stanice gde su „uzimali” novac za učenjene glave.

– Znam da imamo – odvratio je Larkin i slegnuo ramenima. – Ali dobro bi nam došli i tih dve stotine dolara. Šta smeta? Možeš to nazvati posebnom premijom.

Menering se još uvek dvoumio. Kod Pent Point Pasa stigli su učenjenog bandita Densera i istog trenutka kada se mašio revolvera, Larkin mu je ispalio metak u glavu. Vraćajući se u oblasno sedište na istoku gde ih je čekao novac za učenjenog, svratili su u gradić San Felipe, gde je Larkin odlučio da pokušaju da uhvate čoveka za kojim je pre koji dan raspisana poternica. Čuli su da se radi o starom osobenjaku i rešili da pokušaju. Neki od građana dali su ima dragocena uputstva, pa su se bez mnogo dvoumljenja uputili u brda. Put ih je vodio preko poštanske stanice u Džuntu, a odatle do ovog stenovitog uzvišenja.

Sada su sjahali i počeli da se provlače između stena.

– Ne vidim onog mlađeg – dobacio je Larkin, nastojeći da ohrabri svog ortaka.

– Da – promrmljao je Menering otežući, ali sa izvesnim olakšanjem. On je bio jedan od onih ljudi koji nisu voleli da rizikuju. – Tu je samo stari

lešinar. Možda onaj drugi više nije sa njim.

– To će nam samo olakšati posao – odvratio je Larkin i digao pušku. – Kao što sam već rekao, ja ću napraviti polukrug kako bih mu prišao s boka, a ti pođi pravo napred.

Larkin je klimnuo glavom i hitro se udaljio. Omaleni lovac na učenjene glave bio je ružan čovek zarastao u bradu, suvonjavog lica i očiju hladnih kao smrt. Sa Meneringom je jahao pune dve godine i bio veoma zadovoljan. Dobro su se razumeli i bili uspešni u akcijama, a to je i bilo najvažnije. Uostalom, u svakom okršaju dvojica su vredela mnogo više nego jedan.

Lagano je prilazio cilju, sve jače osećajući miris izgorelog drveta i dima. Konje je počeo da kopa nogom i Tom Formen je digao pogled sa vatre. Odmah zatim, stari je nabrao obrve i ustao. Nekoliko trenutaka je stajao kao ukopan, obasjan crvenkastom svetlošću umirućeg dana. Posmatrajući ga preko nišana, Larkin je zadovoljno klimnuo glavom: stari je zaista imao već preko šezdeset.

– Ni makac! – povikao je hladno.

Tom je prebledeo za tren i malo nakrivio gglavu. Larkin je lagano sišao sa stene dok je Menering ušao pravo u logor čvrsto stežući revolver. Iskreno zblanut, Formen je šetao pogledom od jednog do drugog.

– Drži šape visoko i budi miran, stari – dobacio je Menering. – I drži ih dalje od revolvera!

– Šta je ovo, do đavola? – zavapio je Tom Formen. – Šta ovo znači? Prepad? Pljačka?

– Zaveži! – odbrusio je Larkin ledeno.

– Odabrali ste pogrešnog čoveka – odvratio je stari drhtavim glasom.

– Ja sam švorc, momci. Sve što imam to su sedlo i ova matora raga.

– Mi nismo pljačkaši, stari lupežu – rekao je Larkin uz prigušen kikot. – Nismo kao ti!

– Šta? – promucalo je Tom Formen zapanjeno, nepomično zureći u otvor Larkinovog uperenog revolvera. – Da vi niste sa ranča „Zeleno M”?

– A ne, mi nismo kauboji – odvratio je Menering podrugljivo. – Hm, žigosanje stoke nije posao za nas. Ne, lupežu, mi smo samo građani koji vrše svoju dužnost...

Slobodnom rukom Menering je iz zadnjeg džepa izvadio savijen komad papira i smeškajući se, bacio ga na zemlju.

– Pročitaj!

Formen je progutao pljuvačku, ali se ipak sagnuo i uzeo papir sa zemlje. Lagano ga je rastvorio i pročitao, a onda zinuo od iznenađenja pošto je razabrao da je ucenjen na dve stotine dolara. Sa nevericom je buljio u poternicu: celoga života uspeo je da se provuče sa sitnim krađama, ali su ga sada svi ti gresi očigledno stigli.

– Prljavi lovci na ucenjene! – progundao je podigavši glavu.

– Mi smo samo građani koji vrše svoju dužnost, stari – odbrusio je Larkin. – Uzmi mu revolver, Džo.

Menering je uhvatio starog za mišicu i poveo ga naniže, blizu mesta gde su bili vezani konji. Zaustavili su se na obližnjoj ivici i tada je stari ugleđao tovarnog konja za čije sedlo je bio vezan umotan ljudski leš. Istoga trena na leđima je osetio hladan dodir čelične cevi Larkinove puške.

– Kao što vidiš, možeš da biraš, stari – dobacio je. – Ili ćeš bez ikakvih podvala mirno poći sa mnom do najbližeg šerifa gde će ti biti suđeno. No, verujem da ćeš dobiti samo nekoliko godina, prvenstveno zbog tvoje starosti.. U drugom slučaju možeš da izigravaš junaka, ali tada ćeš proći mnogo gore. Bolje reći, stići ćeš u Bufalo Plejns kao ovaj Denser koga smo tako lepo upakovali, ha, ha!

– I to sa kuršumom u telu – dobacio je Menering. – Dakle, šta si odlučio, starče?

– Neće biti nikakvih podvala...

– Tamo nas čeka novac za Densera – objasnio je Larkin – punih pet stotina dolara! I... pošto zbog toga idemo u oblasno sedište, oni će nam isplatiti i vašljivih dve stotine za tebe.

Stari Tom sklopi oči. Da su planirali da ga odvedu u San Felipe, postojala bi šansa da na putu naiđu na Duranga. Ovako... Oblasno sedište nalazi se na sasvim drugoj strani i to čitava dva dana jahanja daleko odavde. No, izbora nije bilo. Uхватili su ga na prepad, razoružali i držali na nišanu.

A ovo zapakovano telo oko koga su zujale mušice, bilo je stravičan podsetnik da će ga hladnokrvno ubiti zbog najmanjeg povoda.

Zato je lagano klimnuo glavom.

– Neću vam zadavati nikakvu muku – procedio je promuklim glasom.

– Uveren sam da nećeš – sobacio je Larkin i zadovoljno se iskezio. – Džo, veži ga za sedlo pa da se gubimo odavde!

Dan je tonuo u smiraj i spuštalo se veče. Nebo na istoku postalo je tamnije, senke na padinama sve duže, dok je rumena kugla sunca tonula ka zapadu.

Grupa jahača ćutke je krenula na put ostavljajući iza sebe napušten logor i vijugav stub dima koji se lagano dizao ka nebu.

* * *

Vatra je bila gotovo ugašena.

To je bilo veoma čudno. Zato je Dok hitro sjahao i sa revolverom u ruci obišao neuobičajeno tih, bolje reći napušten logor. Onda je zastao i zagledao se u pesak; na mekom tlu videli su se otisci nogu nepoznatih ljudi i prevrnut lonac za kafu pored vatre koja se već ugasila. Osim lonca za kafu nije našao ništa drugo. Nije bilo ćebadi, sedla, hrane... ničega...

Obuzela ga je hladna jeza. Video je otiske konjskih kopita koji su iz logora vodili uz padinu, a onda dalje u noć. Zastao je da izbroji tragove i zaključio da su logor napustila četiri konja, uključujući i Tomovog. Setio

se poternice i ponašanja građana u San Felipeu i strah od nečeg užasnog stegao mu je srce čeličnom šakom. Lovci na ucenjene! Mora biti da su ti gadovi prepali Toma i na silu ga odvucli. Dakle, zato ga ljudi iz San Felipea nisu pratili... Već su znali kako su lešinari rešili da uhvate Toma i zato su njega ostavili na miru.

Uzjahao je Šaha i još jednom bacio pogled na tlo. Nigde nije bilo krvi što je značilo da su lovci starog povelili sa sobom, rešeni da ga živog predaju u ruke zakona i uzmu novac. Samo da Tom ne napravi neku glupost, pomislio je.

Napredovao je polako, sledeći trag po mesečini. Bio je rešen da spase Toma, bez obzira koliko ga to koštalo. To mu je i dugovao jer se za svo ovo vreme Tom ponašao prema njemu kao pravi otac. Naravno, stari je bio nepopravljivi lupež, ali je prema njemu bio izuzetno dobar. Stari Tom Formen se prema svom Durangu ponašao kao prema sinu. U trenutku se setio svih važnih i lepih trenutaka provedenih sa njim i duboko udahnuo vazduh. Prokleti lovci na ucenjene pomislio je sa ogorčenjem. Ne, nikada nije imao razumevanja za takve ljude koje je smatrao otpatkom ljudskog društva. Prezirao ih je jer su živeli od krvavog novca, bili pravi lešinari i ubice, omraženi od društva kome su tobože služili.

Nastavio je da jaše, zahvalan što se na nebu pojavila žuta kugla meseca koja mu je omogućavala da jasno vidi

tragove na mekoj podlozi koji su vodili na istok. Malo pomalo, noć je odmicala, pesak se pretvorio u sasušeno blato, a put se naglo spustio do korita neke reke. Lagano je prešao na drugu obalu, a povetarac se pretvorio u prilično jak vetar koji je šumeo kroz žbunje žalfije. Trag je i dalje vodio ka istoku...

Vreme je odmicalo i pojavili su se prvi znaci zore. Holidej je duboko uzdahnuo i zaustavio Šaha da se odmori. On je seo naobliznji kamen, zapalio cigaru i posmatrao dolazak dana koji se lagano širio nad pustim predelom.

Desetak minuta kasnije ponovo je bio u sedlu. Uskoro su mu prvi zraci sunca obasjali umorno, neobrijano lice i on se okrete oko sebe osećajući se strahovito usamljeno. Uskoro su se pesak i zemlja pretvorili u tvrdo kamenje i trag je bilo nemoguće pratiti. Ipak je nastavio pokušavajući da čita svaku zagrebanu stenu, slomljenu grančicu ili pak pomeren kamenčić. Vreme je prolazilo i Dok je nastavljao svoju misiju. Još puna dva dana pratio je tragove. Pustinja i kamen ustupili su mesto travi, borovima i planinskim vrhovima...

Kada je pored jedne okomite stene izbio na brdski prevoj, Dok je zastao. Pred njim se pružala dugačka zelena dolina prošarana rančevima i brvnarama.

Odjednom je nekim šestim čulom u tom prizoru naslutio nešto poznato. Za trenutak se trgao pokušavajući da

se seti. Sedeo je u sedlu pored stene obrasle šikarom i pogledom preleteo preko lanca brežuljaka do sledeće doline, duže, prostranije pa čak i zelenije. Senke prošlosti pokrenule su njegova sećanja koja su ipak ostala pod velom zaborava.

A onda mu je ruka sudbine skrenula pogled do čela doline, gde se belela velika Mak Groova ranč kuća. Na žalost, on to nije znao niti je pretpostavljao da se radi o vinovniku svih njegovih patnji. Posle nekoliko trenutaka skrenuo je pogled ka drugoj strani doline gde se nalazilo nekoliko farmerskih kućeraka. Da li je u njima neko živeo, zapitao se.

Pogled mu je klizio do kraja, sve do mesta na kome se nekada nalazila Kejsijeva kuća. Sada je to bilo mesto čađavih ruševina obraslo travom i pogled na njega čudno ga je kosnuo. Ispunilo ga je osećanje nelagodnosti pa se sa strahom upitao ima li on lično bilo kakve veze sa tim...

Posle nekoliko trenutaka zamišljenosti ponovo se vratio u stvarnost, bolje reći, setio se Toma i onoga što ga je ovamo i dovelo. Natukao je šešir još jače na čelo i poterao Šaha prema Bufalo Plejnsu.

Široka, glavna gradska ulica učinila mu se poznata kao i crkva koju je malo kasnije ugledao. Kao da je sve to već jednom video... Sledio je salun koji je izgledao kao i mnogi slični na Zapadu, štala sa tavanom za seno i neke druge zgrade koje je na izvestan

način prepoznavao kao da ih je već video u nekom zaboravljenom snu.

No, sada nije imao vremena za razmišljanje. Morao je saznati šta se desilo sa Tomom, zabrinuto se upitavši nije li stari već u zatvoru...

Bilo je veče i tu i tamo u glavnoj ulici gorele su treperave svetiljke. Dok je lagano i oprezno jahao prema granici gradskog atara. Put je vijugao kao zmija i izašavši iza jedne krivine zaklonjene malim uzvišenjem, krenuo je ka početku glavne ulice.

A onda je naglo zategao vođice.

Tačno pred njim nalazio se ogroman, prastari hrast koji se jednim delom nadnosio nad put, bolje reći, jedna od debelih krivih grana nalazila se tačno iznad puta, a sa nje je visio neki nejasno uobličen predmet. Bez razmišljanja je poterao Šaha napred i približio se drvetu. Bolje se zagledao u predmet i shvatio da se radi o telu nekog čoveka koje je visilo na konopcu. Kada je ugledao hladne, beživotne oči starog Toma Formena osetio je kako ga obliva hladan, mrtvački znoj. Sasvim lagano je pružio ruku i dodirnuo telo čoveka koji mu je bio iskren prijatelj u najtežim trenucima.

Stari je bio hladan što je značilo da je odavno mrtav.

– Gospode bože! – prošaputao je užasnuto.

Od dodira njegove ruke ili pak od blagog naleta vetra koji je zašumeo u visokim hranama prastarog hrasta, telo starog Toma se pokrenulo na užetu.

IV

– Našem šerifu ne treba puno vremena da obavi posao, on je brz kao vatra – izustio je pijani rudar kašljucavim glasom i pružio ruku da ponovo dohvati bocu. – Ha, gospodine moj! Samo što su doveli onog starog lupeža, on je organizovao suđenje, osudio ga i odmah obesio!

Prisutni ljudi su se sprigušeno nasmijali dok je Holidej prebledeo i snažno stisnuo čašu. Sedeo je sam za stolom u uglu saluna, nagnut nad piće koje je platio ostatkom sitniša koji je iskopao u džepu. Od pre sat vremena salun je počeo da se puni: kauboiji i rudari dolazili su na svoje uobičajeno piće i „čašicu” razgovora. Naravno, pri dolasku su videli prizor kod starog hrasta i sada komentarisali događaje.

– Ne znamo ni kako se zvao... – konstatovao je rudar.

– Kažu da se zvao Formen – dobacio je drugi.

– Nikada čuo za njega. Da li je bio neki ubica?

– Jedan od onih nevaljalaca koji su ga doveli svratio je ovde i rekao mi da je stari kradljivac stoke.. A vi znate kako naš šerif postupa sa takvima. Veša ih brzo, po kratkom postupku!

Holidej je srknuo viski i stisnuo usne. Neki debeljko sručio se u stolicu preko puta njega, ali jedva da ga je pogledao. Zapao je u suviše duboko očajanje i ljutnju da bi ga se to ticalo. U stvari, šok koji je doživeo videvši

obešeno Tomovo telo još uvek ga pritiskao i držao kao čeličnim kleštima. Gnev i tuga su se mešali ne dozvoljavajući mu da se opusti.

I zašto baš njega, neprestano je ponavljao. Jeste, stari Tom je bio prestupnik koji je prodajom ukradene stoke pribavljao novac za hranu i druge troškove. Ali, nije bio nikakav okoreli zločinac koji bi zasluživao kaznu vešanjem. Ta smrt bila je grozna nepravda.

– Bilo je vraški brzo suđenje – dobacio je krčmar obraćajući se svima u salunu.

– Naravno da je bilo – prihvati neki mršavko pucnuvši prstima. – Svi znamo da naš šerif drži sudiju Kentona u džepu... Eh, ja sam bio tamo i mogu vam reći da bi tako nešto teško nazvali suđenjem. Bila je to gruba, surova pravda. Stari lupež je priznao da je on taj koga traže poternicom zbog krađe stoke na šta je sudija odvratio da se u ovom kraju kradljivci stoke vešaju. Trebalo je da vidite starog kada je čuo! Čak je i zaplakao, verujte mi! Ali sudija je rekao svoje i tu se ništa nije moglo.

– A oni, lovci na ucenjene glave odjahali su sa svojim krvavim novcem – dobacio je jedan rudar ljutito.

– Prokletnici! – složio se neko iz pravca šanka.

– U svakom slučaju. Mi tu ne možemo ništa – dodao je jedan kauboj rezignirano. Šerif vodi ovaj grad, zar ne? Verovatno bi Kenton osudio starog na dve – tri godine zatvora, ali pošto mu

je šerif bio za vratom i tražio najstrožu kaznu, nije imao izbora.

– Hajde, zaboravite tog starog lupeže! – predložio je ridokosi debeljko dižući ruku. – Hajde da se malo zabavimo, ljudi.

– Tako je! – podržala ga je mlada „dama” u izazovnoj haljini koja je stajala pored šanka. – Hajde, ljudi, navažite. Mister Sigel je upravo rekao da je sledeća runda pića na račun kuće.

– Too! Bravo!! – povikaše ljudi i pohrliše prema šanku. Činilo se kao da su u trenu zaboravili na pravdu, nepravdu, svog šerifa, pa i samo vešanje.

– Hej, čoveče, zar niste čuli? – obrati se Holideju debeljko od preko puta. – Besplatno piće! Ili je tebi možda već dosta, mister?

Dok ga ćutke odmeri.

– Reci mi samo nešto, druškane. Zar vaš šerif uvek veša starije ljude koji su učinili neki sitni prestup?

– Skoro uvek – odvrati čovek klimnuvši glavom. – Naročito kradljivce stoke. Izgleda da time hoće da potvrdi svoj autoritet, odnosno da pokaže ko je gazda. A šta to tebe toliko interesuje?

Dok ga nezainteresovano pogleda. Osetio je kako ga hvata umor i ona čudna sanjivost sa kojom se borio poslednjih nekoliko meseci. No, pomisao na Toma vratila mu je snagu i on podiže glavu.

– A ko je taj vaš šerif? – upitao je.

– Zar ga ti ne poznaješ? Naravno, šta ja pitam, pa vidi se da si došljak. Dakle, šerif se zove Mak Gro.

– Mak Gro? – pominjanje tog imana zazvonilo je u Holidejevoj svesti kao neprijatan doživljaj. Zašto, nije znao. Uostalom, mnogo šta u ovom gradu činilo mu se čudno i podsećalo ga na ružan san.

– Da, Džoša Mak Gro, sin starog Kurta. I ako si nešto čuo o ovom kraju, druškane, verovatno znaš da je Kurt Mak Gro ovde velika zverka. Vlasnik je najvećeg ranča u Jutahu, a nedavno je otvorio strugaru i rudnik. Osim toga, većina biznisa u ovom gradu je njegovo vlasništvo.

– A njegovo vlasništvo je takođe i šerifska služba – promrmljao je Dok jedva čujno.

– Šta kažeš? – prenu se debeljko nabravši obrve.

– Ma ništa... nije važno.

– Dobro, ako ti tako kažeš. Nego, hajde da ispijemo naše piće.

– Važi.

U tom trenutku leptir vrata su se širom otvorila i grupa ljudi nagrnula je u salun kao da je njihov. Na pola puta do šanka Holidej je zastao i oštro odmerio ćelavog čoveka koji ih je predvodio. Nije mogao da se seti kako se zove taj ćelavko zlobnih očiju, ali sesećao njegovog lica!

– Zdravo, Leni! – povikao je krčmar osmehujući se. – Vi sa ranča „VelikoT” baš znate kada treba da se pojavite. Hajde, piće je besplatno.

– Neki popularni ljudi – promrlja Dok obraćajući se debeljku sa kojim je do malopre sedeo za stolom.

– Za nekoga jesu, a za druge pak nisu – odvrati čovek suvo.

– Kako to?

– Pa... kod naseljenika uopšte nisu omiljeni.

– Zar i ovde imate taj problem?

– Imamo. Mak Gro je prošle godine pokušao da ga reši i gotovo da mu je uspelo – odvratio je debeljko prilazeći šanku i uzimajući flašu. – Ali, sve se ponovilo. Ah, ti prokleti naseljenici navalili su na Zapad kao skakavci!

– A kako građani gledaju na ove? – upitao je Dok glavom pokazujući prema kaubojima sa ranča „Zeleno M” koji su se probijali kroz gomilu.

– Mnogi si radoznao, stranče – odvrati čovek sumnjičavo ga odmerivši.

– Stalno se nešto raspituješ iako mi baš ne izgledaš mnogo bistar.

Holidej slegnu ramenima.

– Dobro kažeš, hajde da popijemo piće – složio se, napunio svoju čašu i lagano se vratio za sto. Što se tiče debeljka on je ostao pored šanka i ćaskao sa jednom crvenokosom igračicom.

Pošto je video da se svi prema kaubojima odnose prilično snishodljivo, Dok je ispio svoje piće, okrenuo se na drugu stranu i pogledao kroz prozor. Ulica je bila osvetljena mnogobrojnim svetiljkama, a sve više ljudi pristizalo je pred „Res Gater”. Pogled mu je kliznuo do fasade zgrade zatvora i krupno ispisanom naslovu „šerif”

koji je stajao iznad vrata. Znači, Džošua Mak Gro, pomislio je ogorčeno. Taj nitkov će platiti za Tomovu smrt, rekao je sam sebi i duboko uzdahnio. Sada nije znao kako, ali je bio siguran da će pronaći način kako da likvidira šerifa, ali i njegovog oca ako to bude potrebno. Bio je siguran da će čekati koliko god bude trebalo, ali Mak Grovi moraju platiti za svoja zlodela.

Veče je odmicalo. Oko devet sati „Red Gater” je bio pun ljudi i salunskih devojka koje su sišle iz svojih soba i pomešale se sa posetiocima. Sedeo je tu još neko vreme, a onda se podigao i ne gledajući ni u koga, izašao napolje.

Kada se našao na ulici duboko je udahnuo svež vazduh i pomislio kako bi bilo najbolje da noćas spava negde van grada. Onda je pomislio na Tomovo telo koje se njihalo na grani, brzo skočio u sedlo u pojahao prema starom hrastu.

Pošto se zaustavio tačno ispod velike krive grane koja se nadnosila na put, hitro je presekao užu iznad Tomove glave i telo je palo na zemlju. Pažljivo ga je prebacio preko sedla i poveo konja u dolinu. Trebalo mu je dva sata da nožem iskopa plitak grob i sahrani starca.

– Osvetiću te, Tome – prošaputao je jedva čujno. – Poslaću tog nitkova u pakao, a ako neko pokuša da me u tome spreči, ni njemu se ne piše dobro.

Noć je proveo pod jednim borom nedaleko od Tomovog groba. Sutra će

morati da zaradi nešto novca i nadao se da mu to neće biti previše teško. Valjda će se u tolikom gradu naći neki posao i za njega, nešto što će mu omogućiti da ostane i sačeka priliku za osvetu.

Okrenuo se na leđa i posmatrajući zvezde, oslušnuo zvukove noći. Negde je huknula sova, a iz daljine se začulo zavijanje vuka.

Ti zvuci su mu bili izuzetno dobro poznati.

* * *

Najbolji način da se u nepoznatom mestu nađe posao je otići tamo gde se ljudi okupljaju. Takvo mesto je najčešće bio salun i to je Dok dobro znao. Zato je sutradan uzjahao konja i posle pola sata zaustavio se ispred saluna u Bufalo Plejnsu. U polutamnoj odaji zatekao je oko petnaestak stalnih gostiju, uglavnom notornih pijanaca i dokoličara. Praćen nezadovoljnim pogledom krčmara seo je za sto u uglu. Naime, iskusni vlasnik saluna dobro je procenio da ovaj čudni gost nema para, ali ga je ipak pustio da sedi jer lokal nije bio pun.

Nešto kasnije za sto se dovukao još jedan nesrećnik praznog džepa, jakne pocepane na laktovima i izglednelog, neobrijanog lica. Pošto je seo naspram Holideja i odmerio ga od glave do pete, upustio se u razgovor.

– Švorc si, ha?

– Tražim posao – odvratio je Dok tiho.

– Onda se nisi namerio na pravo mesto. U gradu je sve puno i tek ponešto se može pronaći na rančevima u okolini... mada, doduše, ne izgledaš mi baš okretno za kauboja.

Holdej je ćutao čekajući da čuje bar još koju korisnu informacije. Posao van grada ga nije interesovao jer bi se tako udaljio od Mak Groa i prilike da mu se kad – tad osveti.

– Ako misliš da nekoga olakšaš za novčanik, ovde se nećeš dobro provesti – nastavio je čovek i kiselo se namrštio. Osim kockara koji rade za salun malo ko ima novca, to da znaš. Dakle, ne misli na krađu jer je suviše opasno. Ako bi te uhvatili, šerif bi te po kratkom postupku obesio.

– To me ne interesuje – odvrati Dok kratko. – Ja zaista tražim posao i uveren sam da ću nešto naći.

– Sumnjam u to, kažem ti. U ovom gradu više nema posla. Čak i grobaru krađu posao.

– Zaista? Kako to misliš?

– Zar nisi čuo? – začudio se dronjavko. – U ovom gradu se dešavaju zaista čudne stvari. Neko je noćas ukrao jedan leš.

– Kakv leš? – „začudio” se Durango i upitno podiže obrve.

– Neko je skinuo telo obešenog kradljivca stoke i sada ga nigde nema.

– Stvarno? Tela nigde nema? To je, dakle – dobacio je smejući se.

– Možeš se ti smeјati koliko hoćeš, ali to što se desilo nimalo se ne sviđa Martinu.

– Martinu?

– Da. On je ovdašnji grobar i već je iskopao grob za sahranu obešenog. Trebalo je da ga pokopa o opštinskom trošku, ali eto... i to mu je izmaklo. Naravno da je zbog svega ljut.

– Razumem ga – dobacio je Dok – Durango tek da nešto kaže.

– A ljut je i šerif. Kada je video šta se desilo prosto je poludeo. On ne voli kada nešto izmakne kontroli.

U tom trenutku krčmar se nalonio na šank, pogledao prema njima i doviknuo – Hej, Kernsone, stara lopužo! Šta se domundavaš sa tim došljakom? Da nisi našao pajtaša za neku krađu?

Dronjavko pogleda u Doka.

– Eto vidiš – procedio je tiho. – Ovde svi drže oči otvorene. Ne dao bog da te upecaju u nekom prestupu – dodao je i pogledao prema stepeništu koje je vodilo na sprat gde su se nalazile sobe „dama”. – Gle, gle, neka gleda ovamo, druškane. Pošto znam da nisam interesantan siguran sam da gleda tebe.

Izaista, u podnožju stepenica stajala je mlada žena vitkog stasa, utegnuta u tamnozelenu haljinu sa dubokim dekolteom. Riđa kosa padala joj je preko lica i skrivala jedno oko, ali je ipak bilo uočljivo da netremice gleda ka stolu u uglu. Po neobičnom sjaju njenih lepih zelenih očiju bilo je jasno da nepoznatog gosta posmatra sa velikim interesovanjem.

– Vraga! – promrmljao je Durango.

– Otkud bi gledala mene?

– Eh, nemoj da se praviš naivan i kažeš da ništa nisi primetio. I samo da ti kažem da to nije mala čast, jer ako Laura Higinš nekoga gleda, to onda nešto znači. Jer, radi se o suvlasnici saluna, druškane. Gleda te već skoro ceo minut i nije mi jasno šta to vidi na tebi. Jeste da si zgodan laf, ali do sada nisam primetio da ona obraća pažnju na mušku lepotu. Osim toga, suviše si dronjav za takvu damu. Mada, nikada se ne zna... Po onome kako te odmerava, čini se da imaš neke šanse. Dakle, ako ti se pruži šansa budi pametan i iskoristi je. Kažu da jedan minut sa Laurom vredi koliko godina običnog života. Znaš šta mislim?

Dok – Durango je ćutao. Laura Higinš?! Opet senka prošlosti ili samo uobrazilja. Ima mu se učinilo poznato kao i sve u ovom gradu.

– Gle, gle, evo dolazi ovamo – šapnuo je Kernson.

Holidej je i sam video i odmah zatim osetio očaravajući, izazovan miris njenog parfema. Žena je stala pored njega i nešto kao nagoveštaj osmeha za trenutak joj je zaigrao na licu.

– Zdravo – rekla je kratko, a glas joj je zvučao veoma meko.

Sanjivi mehanizam Dokovih misli umorno se pokrenuo. Ova žena se zaista obratila njemu iako za tako nešto nije imala povoda. Zašto je to učinila? Nije znao ko je ona, iako mu je, kao i sve drugo u ovom gradu, izgledala poznata. Da li je možda ona bila deo njegovog zaboravljenog života, upi-

tao se i lagano progovorio – Da, gospodo?

Sa njenog lica nestala je i ta, jedva primetna senka osmeha.

– Gospodo? Zašto tako zvanično? Ne vidim da za to ima razloga, Dok.

– Dok? Ne znam šta to znači. Moje ime je Durango.

Njene divne zelene oči dobiše još tamniju boju.

– Durango? Samo to?

– Da, samo to – odvrati Dok i upitno je pogleda. – Vi znate nešto više?

Ona ga je ćutke odmeravala nekoliko sekundi.

– Možda – rekla je i napućila usne pitajući se kakvu igru Holidej sada igra. Iako sasvim drugačije obučen, nije bilo sumnje da se pred njom nalazi Dok Holidej. Pogledala je prema kukovima i zaprepastila se videći da ne nosi opasač, odnosno svoj čuveni kolt sa drškom od slonovače. Ipak, bio je to on. Jer niko drugi nije imao tako tamnu, dugu talasastu kosu, tako fini pravilan nos i pune, tvrde usne, a posebno takve, neobične i neverovatne sivoplave oči. Istina, te oči nisu imale onaj kristalno ledeni sjaj koji je poznavala, već su gledale sanjivo i umorno. Ali mogla je da se zakune da su to bile Holidejeve oči. Ipak, zbunjivalo ju je što je bio tako bedno odeven, neobrijan i neuredan, sasvim drugačiji nego obično. U trenutku je pomislila da je u pitanju neka igra...

– Ako nešto znate, recite mi – izustio je Dok.

– Ja najviše volim da sa ljudima razgovaram nasamo – odvratila je Laura. – Moja soba je broj tri, odmah na vrhu stepeništa – dodala je, okrenula se i „otplovila” poput nekog zlatnog zraka. Nije se osvrnula, ali dok se penjala uz stepenice sve oči su bile okrenute ka njoj. Svi gosti, uključujući i Kernsona, zavideli su Holideju na njegovoj sreći.

Dok je sačekao nekoliko trenutaka, a onda ustao i pošao ka stepenicama.

Zastavši na vratima svoje sobe, Laura mu je uputila ohrabrujući osmeh.

* * *

Soba je bila luksuzno nameštena: mekan zlatnožuti tepih, krevet sa baldahinom i pokrivačem zlataste boje. Preko puta zida nalazio se toaletni stočić sa velikim, bogato ukrašenim ogledalom.

Laura ga je odmerila sa osmehom i sklonivši pramen kose sa čela, prišla ormanicu za piće.

– Otrov koji služe dole u salunu je za goveda – kazala je. – Onaj koga ja pozovem ovamo pije samo pravo piće – dodala je i sagnula se da odabere flašu. Tom prilikom haljina joj se još više zategla i istakla privlačne ženske obline.

– Koji vetar te je ovamo doneo? – upitala je zagledavši se u etiketu na flaši brendija.

Holidej je razmišljao šta da odgovori. Njen ton ga je zbunjivao, jer je

nagoveštavao da ga ta žena poznaje. Ako je to bilo tačno, onda je morao nastupiti vrlo oprezno da je ne uplaši, jer bi u suprotnom odbila da kaže šta zna. Želeo je da otkrije svoju prošlost, ali su mu sva ta razmišljanja bila suviše naporna.

– Ja sam lutalica – rekao je najzad.

– To već znam – osmehnula se Laura i sipala mu brendi u čašu. Sebi je nasula vino, rubom čaše dodirnula njegovu i zagledala mu se u oči.

– To nisi morao da mi kažeš. Nego, želela bih da znam kakvu igru sada igraš?

Nije znao šta da odgovori niti je imao bilo kakvu ideju. Da bi dobio u vremenu, prineo je čašu usnama. Pogledao je njene oči boje smaragda i po tome kako se ta lepotica osmehuje, procenio je da mu nije neprijatelj. Naprotiv, bio je siguran da od nje ne mora da strahuje i da, ako bude dovoljno vešt, može da je pridobije za saveznika. No, neprestano ga je mučila pomisao na to da ona zna nešto o njemu i to nešto veoma važno.

– Ne razumem šta hoćete da kažete? – rekao je što je ljubaznije mogao.

– O kakvoj igri je reč?

– Oh, bože! – ljutnula se. – Nećeš valjda da kažeš da me ne poznaješ i da si slučajno odeven te rite?!

Doka je zbunio njen ljutiti ton tako da mu je trebalo nekoliko trenutaka da se pribere.

– Baš to. Ali... imam utisak da vi znate o meni nešto što ja ne znam – usudio se da izusti.

– Znam, naravno da znam. Ali, nemoj misliti da ćeš lako da me zava-
raš. I ne znam zašto ti sve to treba. Sada smo sami i možeš mi reći sve što držiš u tajnosti.

– Ali... nemam šta da kažem – snuž-
dio se Dok.

– Ni to da nisi nikakav Durango, već
Dok Holidej, kockar i pustolov.

– Ne, čak ni tako nešto, pošto do
ovog trenutka to nisam znao. Ali, vi
ćete mi sigurno pomoći...

– Tako dakle, nastavljaš igru sa
mnom? No, ja imam način da otkri-
jem i najskrivenije tajne. Dakle, ka-
kvu god tajnu da čuvaš, nećeš moći
da kažeš da nisi Dok Holidej. Laura
Higgins nije guska, prijatelju.

Uzela je čašu iz njegove ruke i spu-
stila je pored svoje na toaletni sto.
Onda mu je obavila ruke oko vrata.
Prislonila je usne na njegove tako da
joj je vrh jezika dodirnuo njegov tako
nežno da su ga podišli žmarci. Umor
i sanjivost su nestali, a tamu njegove
svesti obasjao je rumeni plamen te-
lesne strasti i on je privukao k sebi.
Tiho je promrmljala nešto što nije ra-
zumeo i blago ga odgurnula.

– Čekaj... – šapnula je, pružila ruku
prema leđima i otkopčala haljinu.
Svila je bešumno kliznula niz telo i
otkrila prekrasnu žensku nagotu.
Dok je nekoliko trenutaka ostao kao
opčinjen, a onda je odlučno privukao
k sebi.

* * *

Ona je sedela pred ogledalom i zami-
šljeno četkala kosu. U jednom trenut-
ku skrenula je pogled prema postelji
gde je još uvek ležao Dok Holidej.

– To je neverovatno. Da nisam sigur-
na ko si, možda bih čak i poverovala
da si tamo neki Durango. Ali, takva
zabuna je nemoguća; ne postoje dva
tako ista čoveka čak ni kada su u pi-
tanju blizanci. Ipak, nije mi jasno šta
se desilo sa tobom i kako si pao na
tako niske grane? Odnosno, šta ti se
desilo sa pamćenjem? Kako je došlo
do toga da ne znaš ko si i od kada to
traje?

– Godinu dana ili nešto više – odvra-
tio je. – Dakle, ja sam pustolov Dok
Holidej koga ti poznaješ?

–... i kome ponešto dugujem. Zbog
toga i ne mogu da te ostavim na cedi-
lu. Pre svega, moraćeš da se uljudiš,
okupaš se, obriješ i nabaviš novo ode-
lo... A onda ćemo morati da ti nađe-
mo neki posao.

– Da, to bi bilo dobro jer sam ionako
nameravao da se ovde zadržim.

Ona se okrenula na stolici i pogleda-
la ga. Ovaj Dok Holidej je bio sasvim
drugačiji od onog koga je poznavala.
Nedostajala mu je bistrina uma
i sposobnost munjevitog donošenja
odluka koja je krasila „nekadašnjeg”
Doka. Ovaj je bio trom, čak bi se mo-
glo reći bezvoljan, ali je to ipak bio
Holidej koji se prema njoj ponašao
krajnje džentlmenški. U Brejkvil Lej-
nu pomogao joj je da nasledi biznis
njenog muža i ako su kasnije nasta-

le okolnosti zbog kojih je taj biznis propao, to nije bila njegova krivica. Svojim postupkom i svim što je onda učinio iskupio se za smrt njenog oca, pa čak i više od toga. Sada je bio red da mu uzvрати.

– Pre svega – rekla je nabravši obrve – mi zvanično moramo ostati na odstojanju. Tako će biti bolje. Za sada ću te zvati Durango. Slažeš li se?

– Naravno. A dalje?

– Na redu je posao. Šta misliš, šta bi mogao da radiš?

Neodlučno je slegnuo ramenima.

– Nekada si bio vrlo vešt sa karta-ma. Šta misliš o tome?

– Nekada? Mogu ti reći da već godinu dana nisam uzeo karte u ruke. Ako si mislila da budem kockar, ne verujem da će to ići lako.

– Ti imaš talenta i verujem da ćeš moći da se uklopiš. I da znaš, nećeš biti običan kockarčić. Sinoć si video kockare ove kuće... Avertija, Rajdina i Helija. Oni rade u kockarnici, a dobit koju ostvare delimo. Osim toga, imaju besplatan stan i razne druge pogodnosti. I još da ti kažem da neovlašćeno kockanje u gradu nije dozvoljeno. Na to pazi šerif Mak Gro.

– Šerif Mak Gro? Opet on? Znači, sve je sređeno?

– Pa naravno, šta si mislio? Život je takav i na sve se mora paziti. Dakle, šta kažeš na moj predlog?

Holidej odbi dim iz mirišljave cigare i uzdahnu. Prvi put posle godinu dana pio je brendi i pušio fine cigare. Ako je to činio u svom zaboravljenom

životu, onda taj život i nije bio loš. Ova, njemu nepoznata žena, nudila je da ga vrati u takav život. I mada ga i pored sve svoje lepote nije naročito privlačila, taj predlog bio je više nego velikodušan. Pomislio je na to kako mu je za ostvarenje zacrtanog cilja bio potreban novac i „fasada” iza koje je mogao na miru da razmišlja kako da osveti Toma Formena. Zaposlenje u salunu „Red Gater” obezbedilo bi mu i jedno i drugo.

– Pa... pristajem – izustio je najzad. – Nadam se da ću zadovoljiti... A kada bi trebalo da počnem?

– Još večeras – odvratila je Laura poslovnim tonom. – Izveštaj ćeš mi podnositi ovde u sobi, svakoga dana po zatvaranju lokala.

– A gde ću biti smešten?

– U sobi u hotelu preko puta – kazala je i ispila vino do kraja. – Sve će ti biti plaćeno. Samo se pozovi na mene i kaži da sam te poslala.

– Učiniću kao što kažeš – rekao je poslušno.

– U prolazu svrati u trgovinu, uzmi jedno pristojno odelo, košulju i ostalo. I još nešto: večeras dođi ranije, htela bih da ti dam neka uputstva u vezi sa poslom.

– U redu, doći ću pre zalaska sunca – odvratio je i smatrajući da je razgovor završen, tiho izašao.

Kada je sišao u salun, Kernson je još uvek sedeo za stolom.

– Vidi, vidi! – prokomentarisao je otežući. – Puna dva sata!

– Da, da – dobacio je drugi smejuljeći se. – Mora biti da si se lepo proveo i dobio neki odličan predlog?

Holidej je kratko klimnuo glavom i prošavši pored njih, odlučnim korakom izašao na ulicu. Nekolicina ljudi stajala je na tremu i posmatrala grupu konjanika koji su u trku jahali glavnom ulicom. Predvodio ih je krupan, trbušast čovek sa metalnom zvezdom na grudima. Naravno, Dok je odmah shvatio o kome se radi. Taj čovek je bio Džoša Mak Gro, šerif i neprikosnoveni gospodar grada.

Progutao je „knedlu” i osetio kako ga u grudima steže nešto hladno, dok mu se ruka instinktivno spustila na dršku šestometka. Konjanici su se zaustavili pred zgradom zatvora.

– Jeste li nešto otkrili? – upitao je neko.

– Ništa – odvratio je Mak Gro turobno. – Ma koji prokletnik da je skinuo i uzeo leš, učino je to tako vešto da ga nismo mogli pronaći. Trag je vodio prema malenoj dolini, ali... tu smo ga izgubili.

– To je mogao učiniti samo neki naopak tip koji uživa u leševima – prokomentarisao je drugi iz gomile. – Ko bi inače skinuo leš sa konopca?

– Da stari lupež nije imao ortaka? – dobacio je gradski mlinar.

– On je bio smrdljivi, sitni lupež – odvratio je drugi. – Takvi obično nemaju prijatelje.

Iako je ova primedba pocnula Holideja, uspeo je da ostane miran.

– Hej, Džoša – povikao je neko menjajući temu. – Od kada to u ovom gradu vešaju sitne lupeže?

Mak Gro je hladno odmerio visokog, snažno građenog čoveka sa pripasanim kovačkom keceljom na grudima.

– Ti se drži potkivanja konja, a meni prepusti da se staram o zakonu, Džebe! – odvratio je oštro.

– Samo sam pitao, Džoša.

– Kao što ti rekoh...

– Mnogi ljudi ovde postavljaju isto pitanje – nastavio je kovač ne obazirući se na šerifove reči.

– Dobro – odvratio je šerif zažmurivši – odgovoriću ti i na to pitanje, Džebe. Dakle, u ovom gradu vlada red i mir samo zbog jednog određenog razloga. Mi kriminalce ne mazi-mo! Pa bilo da su u pitanju sitni, krupni, srednji ili ne znam ni ja kakvi. Ona stara luda je bio kradljivac stoke. Sam je to priznao na sudu tako da nismo morali da dokazujemo...

– Smatrao je da će sud biti blaži ako prizna krivicu – rekao je Džeb.

– Bio je kradljivac stoke, lopov, a krađa stoke je po zakonu isto tako težak zločin kao ubistvo ili, na primer, silovanje.

– Ja ponovo kažem da je čovek bio star i da...

– Vрати se svom zanatu, Džebe.

– Taj se nikoga ne boji – začuo je Holidej šapat pored sebe. – Oh, vidi ti ovo! Taj zaista zna kako se govori.

– I ti bi znao kada bi ti tatica stalno stajao iza leđa i ako bi se zvao Kurt

Mak Gro – odvratio je neko drugi šapatom.

Konjanici su sjahali i gomila se počela razilaziti. Holidej se uputio do hotela i ušao u predvorje.

– Treba mi soba – kazao je posle pozdrava. – Šalje me gospođica Laura iz saluna „Red Gater”.

Portir ga radozmalo odmeri.

– Misis Laura Higans? – upitao je tek reda radi, ali se uzdržao od daljeg komentara. – Broj šest – dodao je pružajući ključ.

Holidej je uzeo ključ i stepenicama se uputio do svoje sobe. Prostorija je bila mala, ali prijatna i iz nje se pružao pogled na ulicu. Zaustavivši se pored prozora izvadio je cigaretu iz džepa i pogledao gore, a onda dole niz ulicu. Ugledao je jedna laka kola koja su vukla dva konja. Na vozaarskom sedištu sedeo je visok postariji čovek sede brade pored koga se nalazila jedna mlada žena.

Nešto kasnije, kola su se zaustavila u oblaku prašine i visoki čovek je sišao. Devojka je još malao ostala da sedi, a onda i sama sišla sa kola.

Holidej je uočio njeno lepo, ozbiljno lice i tamne uvojke koji su provirivali ispod ružičaste kapice. Iz nekog nepoznatog razloga počeo je da upoređuje mladu devojku sa Laurom. Zapalio je cigaretu i nastavio da posmatra dvoje ljudi koji su se laganim korakom uputili ka trgovini.

Odjednom se pred njima stvorio neki snagator koji je stao pred postarijim čovekom raširenih nogu, ruku oslo-

njenih na kukove. Sedokosi čovek sa bradom mu je nešto rekao, a on je dosta drsko odgovorio. Očigledno uplašena, devojka je ostala da stoji nekoliko koraka iza.

Dok je povukao dim i namrštio se. Kakva razlika između ovog prostog duvana i fine cigare koju je popušio u Laurinoj sobi. Ukoliko mu zarada dopusti, moraće da pređe na bolji duvan, zaključio je, i dalje bez pokreta posmatrajući prosedog čoveka koji se očigledno nešto prepirao sa snagatorom bahatog držanja. Onda se i nehotice trgao jer su se snagatoru pridružila još dvojica koje je odmah prepoznao kao kauboje sa ranča „Zeleno M” koji su sinoć bili u salunu.

Sluteći da će se nešto desiti, ljudi su počeli da se okupljaju i slušaju. Onda je iznenada, sedobradi obišao oko kauboja i njegovih pratilaca, pružio ruku devojci i ušao sa njom u trgovinu. Začudo, snagator ih je samo ispratio pogledom, pljesnuo jednog od svojih pratilaca po ramenu i teškim koracima krenuo ka salunu.

Lagano se udaljio od prozora i legao na krevet.

Bufalo Plejns mu je postajao sve interesantniji.

VI

– Došao si po dogovoru i moram primetiti da zaista sijaš – dočekala ga je Laura toplo. – Izgledaš kao pravi laf.

Novi kockar u „Red Gateru” izgledao je sasvim drugačije nego nekoliko

sati pre toga. Bio je odeven u potpuno novo odelo koje nije bilo onakvog kroja i kvaliteta kakve je on ranije nosio, ali je zadovoljavalo njegovu trenutnu potrebu. Sako od kariranog tvida, čista bela košulja, mekane sive pantalone i nov šešir činili su Doka sasvim drugačijim čovekom od onoga koji je došao u Bufalo Plejns.

Kada je ušao skinuo je šešir i zatvorio vrata za sobom.

– Brendi? – zapitala ga je.

– Može.

– Rekla sam ti da ima nekoliko stvarčica o kojima treba da razgovaramo – kazala je sipajući mu piće.

– Jedno pitanje su karte.

– Za to je bar lako. Kupiću novi špil.

– To nije dovoljno. Karte jesu prave karte samo onda ako tačno znaš šta tvoj protivnik ima u rukama. Da li ti je to moguće sa svakim kartama?

– Kako to misliš?

– Dakle, ubuduće ćeš to morati da znaš – kazala je Laura, prinela čašu usnama i srknula gutljaj vina. – To je najvažnije za profesionalca koji radi za ovu kuću. Hoću da kažem da si ti nekada dobijao na kartama zato što si inteligentan, što si imao sreće i... što je tvoj protivnik bio glup. Ali nije svaki put tako, bolje reći, sreća, pamet i inteligencija nisu uvek dovoljni da se zaradi novac. Moraš da znaš šta protivnik im u ruci i prema tome dignoš ili smanjiš ulog.

– Drugim rečima, moram da znam da varam?

– Da – priznala je, a lice joj je oblilo lako rumenilo. – Slušaj, Durango, u kockarnici „Red Gater” svi moji kockari koriste obeležene karte. Sad ću ti pokazati špil koji ćeš ti da koristiš.

Hitro je izvadila paket iz džepa i pružila ga Doku.

– Pogledaj dobro – kazala je. – Nisu na svakoj karti odštampane iste tačkice.

– A šta će desiti ako me okriju? Hmm... juče sam video šta je vaš šerif učinio jednom sitnom, bezazlenom lopovu.

– Džošua Mak Gro? – izgovorila je Laura kao eho. – Ne brini za njega.

– Kako to misliš?

– Pa... mi smo u specijalnim odnosima sa Mak Groovima. Sigel i ja smo vlasnici ovog, ali je Kurt preduzeća Mak Gro investirao u njega izvesnu sumu. To znači da je i on zainteresovan da „Red Gater” ima što veći profit. Naravno, on je dao uputstvo svom sinu da pazi na nas.

– Vi ste, znači, u dosluhu sa predstavnikom zakona?

– Tačno, Durango – potvrdila je.

– Znači, Kurt Mak Gro je vlasnik saluna?

– On ima znatan udeo – priznala je Laura.

– A šta još taj čovek poseduje?

– On je praktično vlasnik ili suvlasnik celog grada.

– Baš dobro preduzeće – prokomentarisao je gorko. – Kurt radi šta hoće zato što njegov sin nosi šerifsku značku.

– Ja se ne žalim. A nećeš se žaliti ni ti. Zahvaljujući njemu možemo živeti kao kraljevi i... niko neće smeti da nas takne.

– Svakako – odvrati Dok kratko.

– Reći ću ti nešto. Sada ćemo pregledati sve karte kako bi naučio potrebne znake. Ali najpre... – dodala je šapatom, ostavila čašu na stočić i pošla prema njemu.

Ne, samo to ne, pomislio je u sebi. Jeste da je bila privlačna i zanosna žena, ali on je posle svega što je sada čuo, jednostavno izgubio interesovanje. Ukratko, osetio je kako u njemu buja revolt.

– Ne, ne sada – promrmљao je stidljivo.

Njoj se učini sa nije dobro čula.

– Šta? – upita namrštivši se.

– Samo da znaš da sporo učim. Pokaži mi te znake pa ću lagano da ih ponovim. Hm.... ne bih želeo da prvi dan nešto zabrljam.

– Kako hoćeš – odvratila je i slegнула ramenima, očigledno veoma nezadovoljna. I sada, dok je redala karte po postelji, ruke su joj vidno drhtale. – Pogledaj dobro levi gornji ugao. Tu neke karte imaju tri tačkice, neke četiri, a neke pet.

Nastavila je da mu izlaže šta znači određeni broj tačkica u levom gornjem uglu. Pažljivo je slušao i konačno klimnuo glavom.

– Sada ću sići dole i proučavati karte – rekao je.

– U redu – promucala je nadureno.

On je laganim korakom sišao niz stepenice. Ako je Laura u pravu i ako je u prošlosti bio kockar, onda je svakako bio pošten. Biti prevarant protivilo se njegovim pojmovima o igri, pa čak i njegovom celokupnom shvatanju života.

Čim je kročio u salun prišao mu je čovek sa bocom viskija u ruci.

– Ja sam Averti – predstavio se kratko.

– Durango.

– Laura mi je rekla da ti pridem i da se upoznamo – objasnio je Luis Averti.

– Ti si jedan od njenih profesionalaca?

– Aha. Ovde sam već nekoliko godina – dodao je visoki kockar žmirnuvši. – Odličan posao. Dakle, dobro došao u porodicu, Durango.

– Hvala – odvratio je Dok kiselo.

– Pretpostavljam da u pokeru nisi početnik?

– Nisam baš mnogo igrao.

– Ne brini. Samo dobro otvori oči i ostalo će ići samo od sebe.

– Ne sviđa mi se ovo što Laura traži – promrmљao je dodirnuvši poledinu karata.

Dugonja se osmehnu.

– „Red Garet” nije mesto za čoveka sa savešću, Durango.

Umesto odgovora Dok srknu bren-di.

– Izgleda mi da ćemo prisustvovati nekom veselju – promrmљao je Averti.

–Veselju?

– Stari bradonja ulazi u salun.

Holidej se osvrnuo i pogledao prema ulazu. Visoki čovek sede brade koga je video sa prozora hotelske sobe upravo je ulazio unutra i prilazio šanku.

– Ko je on?

– Zove se Bendžamin Stivenson – odvratio je Averti. – On je jedan od onih luckastih naseljenika iz doline i mora da je skupio svu silu hrabrosti da dođe u grad... pa čak i uđe u salun koji se nalazi tako blizu zatvora.

– A zašto to misliš?

– Čuo sam da Kurt Mak Gro traži njegovu glavu. Izgleda da je ta naseljenička hulja ukrala neka njegova goveda. Da je Stivenson ostao kod kuće možda bi nevolju nešto odložio. Ali, došavši u grad onda kada šef Džoša svakog trenutka treba da se vrati iz posete ranču „Zeleno M”...

– Čovek uopšte ne izgleda uplašeno – prokomentarisao Holidej mirno.

– Video sam ga i ranije. Naime, u gradu je već nekih dva sata.

– Ili nije uplašen ili je jednostavno lud!!

Holidej je čuo kako je Stivensin tražio viski. Prsutni posetioци izmenjali su značajne poglede dok se na licu staroga mogao primetiti prkos sličan poslednjem izrazu lica Toma Formena koji on nikako nije mogao da zaboravi. I zato je istog trena osetio simpatije prema tom odvažnom čoveku sede brade.

– Ima li u dolini mnogo takvih kao što je Stivenson?

– Suviše da bi to Kurtu Mak Grou bilo po volji.

– Ti kažeš da je naseljenik ukrao neku stoku. Da li si to samo čuo ili veruješ u takvu priču?

Averti nabra čelo, a onda se kiselo nasmeši.

– Ti se neuobičajeno interesuješ za te lupeže?

– To nije odgovor na moje pitanje.

– Dobro, odgovoriću ti – progundao je nevoljno. – Verovatno Stivenson nije lopov, a pretpostavljam da to nije nijedan od naseljenika. Njihov glavni greh je taj što su odbili da se odsele onda kada ima je Kurt Mak Gro to naredio.

Holidej uzdahnu i zagleda se u čašu. Dakle, ni ovde nije bilo ništa drugačije nego u ostalim delovima Divljeg zapada. Mak Gro je zlostavljao naseljenike kao što su to činili i drugi stočari i terao ih sa zemlje na koju su imali pravo da se nasele.

– Evo, dolazi gazda – dobacio je Averti i prenuo ga iz razmišljanja.

– Džoša i njegovi momci prelaze preko ulice.

– Ko su ti majmuni sa njim? – upita Holidej posmatrajući trojku koja je odlučnim korakom išla trotoarom.

– Onaj mali je Džeferson, a onaj visoki Hjuz.

– Njegovi zamenici?

– Koliko ja znam, neslužbeni. Ali mu pomažu da obavi posao.

– Plaća ih njegov tata?

– Siguran sam da je tako.

Već sledećeg trenutka u salun je ušao šerif sa dvojicom pratilaca. Holidej se ukočio, posmatrajući čoveka koji je poslao Toma na vešala. Tip se šepurio kao ugojeni petao i sitnim, zlim očima odmeravao sve oko sebe. Na bedrima je nosio dva revolvera, a oko vrata neobičnu maramu žute boje. Kepec pored njega bio je melez hladog pogleda i izuzetno tamnog tena, dok je ovaj drugi, viši, bio koščati dugonja lisičijeg lica, ružan i izuzetno mračan.

Dok je skrenuo pogled ka Stivensonu koji se pravio da nije primetio trojicu pridošlica. Ali šerif mu je prišao i hladno ga odmerio.

– Moram priznati da zaista imaš petlju, Stivensone.

U celoj prostoriji zavladała je tišina. Nekoliko sekundi nije se čuo nikakav zvuk, šum ili pokret. Onda se Ben Stivenson okrenuo i čuvara zakona pogledao pravo u oči.

– Hteli ste nešto da kažete, šerife?

– Da, seljačino, imam nešto da ti kažem. A malopre sam rekao da imaš jake nerve čim si se usudio da dođeš u grad i šetaš se ovuda kao da si nevinašce. Doduše, čuo sam da si već izvesno vreme u Plejnsu.

– To je tačno.

– Nije uobičajeno da nam se kradljivci stoke šetaju pred nosom.

– Ja mislim da svi vi znate kako su te priče o meni neistinite.

– Nismo tako čuli od Lenija Tompsona sa ranča „Zeleno M”. On te je video rođenim očima. Lepo je gledao

kada su lasom uhvatio i ukrao goveče iz krda moga oca.

– Ja sam farmer, a ne stočar. Zbog čega bi meni bilo potrebno nečije goveče?

– Zato da ga prodaš Meksikancima – „objasnio” je Mak Gro.

– Ti si jedan običan kradljivac stoke! – dobacio je dugonja koji je stajao uz šerifa.

– I dobro znaš šta u zakonu piše za takve – odbrusio je šerif ljutito. – Njima sleduje konopac!

– Ja nikada nisam taknuo nijedno goveče – ponovio je Stivenson odlučno. Ionako ne bih prljao ruke bilo čime što pripada Kurtu Mak Grou. Imam još dovoljno samopoštovanja.

Šerif se neprijatno iskezi.

– Smrdljivi tvore! Najpre kradeš stoku, a onda još blatiš ime njenog vlasnika!

– Da ga strpamo iza rešetaka! – dobacio je dugonja.

– Mislim da si u pravu, Hjuze – sližio se Džoša Mak Gro smeškajući se. – Bene Stivensone, kao šerif Buffalo Plejnsa, hapsim te od optužbom da si krao stoku sa ranča „Zeleno M”! Digni ruke uvis!

Stivenson pogleda ljude u salunu.

– Svi vi znate zašto me hapsi! – povikao je. – Nisam ukrao nikakvo vašljivo goveče, već sam odbio da se odselim sa zemlje na koju po zakonu imam pravo. I zato je Kurt Mak gro rekao svom sinčiću šerifu da me uhapsi!

– Ruke uvis, Stivensone! – ponovio je šerif vadeći revolver iz futrole.

Čovek se okrenuo oko sebe kao da traži pomoć. No, neki su se samo zgledali, drugi su pognuli glavu sa osećanjem krivice, ali niko nije ni pokušao da spreči trojicu ljudi koji su prilazili Stivensonu.

Holidej je stisnuo vilice, a ruka mi je instinktivno krenula ka oružju. Ipak, u poslednjem trenutku se zaustavio shvatajući da bi tako sve upropastio.

U istom trenutku leptir vrata su se širom otvorila i unutra je uletela devojka u dugačkoj haljini i ružičastoj kapici ispod koje su se videli crni uvojci. Njeno lepo lice bilo je potpuno crveno od ljutine.

– Džodi! – povikao je Stivenson prekorno. – Izadi napolje! Ovo nije mesto za tebe!

– Tata... – izustila je devojka jecajući. – Rekli su mi... da su pošli da te uhapse. Znaš... morala sam da uđem.

– Džodi, ovo je salun.

– Ne tiče me se! – odvratila je devojka prkosno i prelepim crnim očima odmerila trojicu ljudi koji su predstavljali zakon. – Ostavite mog oca na miru!

– Vaš tata je u pravu, gospođice – iskezio se kepec prišavši još nekoliko koraka. – Salun nije mesto za vas. Inače, znate šta se radi sa ženama u salunu? Svašta, gospođice, jer žene koje uđu u salun su... posebna sorta – dodao je, a onda ispružio ruke i čvrsto je privukao k sebi.

Iako veoma iznenađena, devojka je uspela da se izmakne. Kada je on opet pokušao da je privuče snažno je zamahnula rukom i ogrebala ga po licu.

– Prljava huljo! – kriknuo je Stivenson. – Pusti je... Pusti je ili ću te ubiti!

– Čuješ li ti to, Džoša? – zapitao je Hjuz tmurnim glasom. – Ova seljačina preti da će ubiti šerifovog zamjenika Džefersona!

– Sredi ga – šapnuo mu je šerif Mak Gro. – Samo sam takav izgovor i čekao!

U trenutku kada je Hjuz spustio ruku na revolver, Holidej je ustao i ponet nepredvidivim nagonom, u dva koraka se našao pored šerifovog pomoćnika. I pre nego što je dugonja izvadio revolver iz futrole, on ga je ščepao za ruku.

– Stani... – procedio je muklo.

Niko nije očekivao ovako nešto, a najmanje Hjuz koji je nekoliko sekundi stajao kao skamenjen. Činilo se da u potpunoj tišini koja je zavladala niko nije pokušao ni da diše. A onda je Hjuz pocrveneo zbog navale besa protiv drznika koji se usudio da ga liši zadovoljstva da onaj svet pošalje jednog bezobraznog farmera. Otrgao je ruku i pre nego što je Holidej mogao da raguje, pesnicom ga udario u vrh brade.

Naravno, nekadašnjem Doku Holideju se tako nešto nikada ne bi moglo dogoditi. Ali, tromi Durango je bio nešto drugo pa se zateturio, pao na

pod i glavom udario u potporni stub na sredini prostorije.

A onda se desilo nešto što ni on sam nije očekivao.

Ošamućen udarcem u bradu i udarom glave o stub, namrštio se zbog iznenadnog bola, a onda zatresao glavom kako bi odagnao vrtoglavicu. I odjednom... klik!! Ponovo je osetio čudan bol, video svetlost pred očima, a umor i sanjivost koji su ga mesecima držali nestali su u trenu. Slike predmeta i lica odjednom su mu postale kristalno jasne. U magnovenju je pogledao oko sebe i začudio se zašto se nalazi na podu. No, u deliću sekunde se setio ko je. Isto tako, shvatio je da je u smrtnoj opasnosti. Video je ubilački sjaj u dugonjinim očima i dobro znao šta ima na umu.

Sadruga strane, ma koliko iskusan, Hjuze je računao samo sa sanjivim Durangom, ne sluteći da za protivnika ima možda najbržeg revolveraša Divljeg zapada. Zato se ne žureći mašio revolvera, ali pre nego što ga je izvukao iz futrole, Holidej je munjevitim pokretom potegao šestometak. Plameni jezičak liznuo je iz cevi i gromki prasak potresao je prostoriju.

Hjuze se zavrteo u krug kao čigra, a udar kuršuma poneo ga je do jednog stola na koji se srušio i ostao da leži na njemu cvileći kao ranjena zver. Na ramenu mu se pojavila krvava mrlja koja je svakog časa postajala sve veća.

U salunu je zavládala grobna tišina.

Iz revolvera u Dokovoj ruci dizao se tanak pramen barutnog dima. U podnožju stepeništa stajala je Laura nesposobna da izusti ijednu reč, dok je šerif Džoša Mak Gro tamnim, zlokobnim pogledom zurio u nepoznatog došljaka.

– Šta si to uradio, do đavola...?

– A šta je trebalo da uradim? Da ga pustim da me ubije? – odbrusio je Holdej oštrim, ledenim glasom, sasvim drugačijim od onog lenjog, dremljivog tona kojim je do tada govorio. Ustao je ne ispuštajući revolver i ne odvajajući pogled od šerifa i njegovog pomoćnika. – Kada neko potegne revolver na mene, onda ne pitam za objašnjenje – dodao je i pokretom ruke dao znak Stivensonu. – Odlazite odavde, mister!

– Durango! – procedio je Mak Gro gnevno. – Ti si... ti si taj novi kockar o kome mi je Laura govorila.

– Da, to je on – dobacila je crvenokosa lepotica pokunjeno, još uvek neodlučna kakav stav da zauzme. Iskreno je nameravala da pomogne Holideju, ali ovim gestom on ju je doveo u nezgodnu situaciju da nije znala kako će se iz svega izvući. Zato je grozničavo razmišljala šta da radi.

– Budalo! – izdrao se Mak Gro.

– Zar ti niko nije objasnio šta treba da radiš? Šta ti je trebalo da se mešaš?

– Ne sviđa mi se kada neki majmun kao što je taj pored tebe stavlja šape na pristojne žene – odvratio je Dok

i pokretom glave pokazao na Džefersona.

– To se tebe ne tiče! – zarežao je šerif.

– A ja mislim da me se tiče – odvratio je mirno i ponovo se obratio Stivensonu koji je stajao kao oduzet.

– Požurite, čoveče, vodite tu devojku sa sobom!

– Platićeš mi za ovo! – ciknuo je šerif Mak Gro.

Kao probuđen, Stivenson se lako naklonio, a onda zgrabio kćerku za ruku i izašao napolje dok je on još uvek držao na nišanu šerifa i njegovog pomoćnika.

Leptir vrata su se ponovo umirila.

– Ti... ti si potpuno lud – promrmljao je Averti vrteći glavom, kao da i dalje ne veruje šta se dogodilo.

Naravno, Dok je znao da nije imao drugog izbora. Za tih nekoliko sekundi vratilo mu se sećanje o događaju koji se odigrao neposredno pre toga. Znao je da je Hjuz pokušao da ubije naseljenika Stivensona i da ga je on u tome sprečio. Osim toga, pad je delovao na njega sasvim neočekivano i sve što je posle njega uradio bilo je instinktivno, ali u skladu sa njegovim najiskrenijim osećanjima i principima kojih se oduvek pridržavao.

Hjuz je ustao dok mu je rana i dalje krvarila. Na licu mu se video grč bola pomešan sa beskrajnom mržnjom.

– Ovog nitkova treba odvesti lekaru – kazao je Dok. – Iako je lupež, nije zaslužio da iskrvari.

Laura Higinse se u međuvremenu pribrala i procenivši da će za nju biti najbolje da se otrese Holideja, tobož ljutito povikala – Odlazi odavde! Gubi se da te moje oči više ne vide!

Ne znajući da li je u pitanju iskrena ljutnja ili nešto drugo, Dok se cinično osmehnuo – Znači li to da je moj angažman raskinut?

– Naravno da jeste! – dobacio je krčmar Sigel, neprirodno bleđ u licu.

– Pa, svejedno, ionako nikada nisam umeo da varam na kartama – komentarisao je, još uvek držeći oružje u rukama. To je rekao dovoljno glasno da je svako u salunu mogao da ga čuje.

– Gubi se, pseto! – zaurlao je Sigel, dok je Laura mirno stajala zagrizavši donju usnu.

– Igranje obeleženim kartama nije moj stil – dodao je Holidej.

Sigel je pokretom ruke pozvao ostale kockare koji su radili za njega.

– Ubijte ga...! – zašištao je ljutito.

– Sredite prokletog nitkova!

Ali niko nije bio voljan da rizikuje i maši se oružja.

– Da – nastavio je Dok podrugljivo.

– To nije moj stil čak ni kada iza sebe imam šerifa spremnog da me zaštiti ako budem uhvaćen u prevari.

– Oh, bože moj! – procedila je Laura, očajna zbog posledica koje je mogu snaći zato što ga je angažovala.

Ali on nije obraćao pažnju na to.

– Do viđenja, gospodo lupeži! – dobacio je upola podsmešljivo, upola preteći. – Još ćemo se videti!

Njegove reči propratio je muk.

Uzmičući unatraske, Dok je došao do leptir vrata znajući da nikada više neće smeti da uđe u „Red Gater”. Mada osim Laure niko nije znao za njegov identitet niti razlog dolaska u Bufalo Plejns, nije bilo sumnje na čijoj su strani njegove simpatije u sukobu između stočara i farmera.

Kocka je bila bačena.

– Platićeš ovo, nitkove! – zaurao je Sigel.

Ali, niko mu se nije pridružio u ovom izlivu besa. Mak Gro i Džeferson pomogli su ranjenom Hjuzu da sedne na stolicu, a ostali posetioci saluna su šapatom „pretresali” Holidejeve optužbe u vezi sa obeleženim kartama. Dvojica kockara su veoma brzo napustili odaju što je izazvalo dodatne komentare.

Holidej je izašao napolje. Bio je smiraj dana i sumrak je lagano osvajao.

Stivensonovi su sedeli na kolima.

– Mister... ne znam kako da vam zahvalim – promućao je Ben zbunjeno.

– Da, zaista vam dugujemo ogromnu zahvalnost – dodala je devojka.

– Zovem se Holidej – rekao je bacivši kratak pogled na ulaz saluna. – Mislim da ne bi bilo dobro da se ovde duže zadržavate. Neki pametnjaković mogao bi zapucati i kroz prozor.

Ben Stivenson klimnu glavom.

– Sada kada ste pomogli naseljenicima u nevolji, nećete biti rado viđen gost u gradu – kazao je ozbiljnim glasom. – Ali bićete dobrodošao gost u našoj kući.

– A gde je vaš dom? – upitao je kratko.

– Pođite putem ka maloj dolini – „ubacila” se Džodi. – Naša farma je druga po redu sa one strane potoka. Ako hoćete, možete poći sa nama pa ćemo vam pokazati...

– Sigurno ću doći kasnije – obećao je. – Ali pre toga moram nešto da završim.

– Još jednom hvala, mister Holideje – ponovio je Ben Stivenson.

– Krenite – kratko je dobacio, ne ispuštajući iz vida vrata saluna.

Odmah zatim kola su krenula niz ulicu velikog brzinom, a Dok je požurio do štale. Hodao je sam, ali su ga pomno pratile oči celog grada. Očekivao je da će Mak Gro izleteti iz „Red Gatera” i hteti da se obračuna. No, to se nije desilo. Verovatno se raspravljaju, zaključio je i ubrzao korak.

Bila je to šansa da ode mirno, sazna što više može i još jednom o svemu razmisli.

Nekoliko minuta kasnije sporednim puteljkom je izjahao iz grada.

VII

Kada je rumena kugla sunca potonula iza horizonta, povetarac je kao tihi šapat zašumeo sa prohladnih severnih padina. Holidej je zakopčao jaknu i nastavio da jaše putem ka maloj dolini. Stigao je do potoka koji je tiho žuborio i prešao preko plitkog gaza.

No, nije nastavio da jaše putem. Umesto toga „presekao” je preko travnatih pašnjaka i uputivši se kroz retku borovu šumu prošao pored tri male brvnare priljubljene uz brdski prevoj. Znao je da tu žive naseljenici, ljudi sa porodicama koji su došli da potraže sreću i započnu novi život u ovim krajevima. Prošao je pored niskih ograda njihovih imanja i u polutama zapazio uredno obrađene leje povrća, a ispred jedne brvnare i dečaka u šarenom odelu koji mu je bezazleno mahnuo. Na usnama mu je zaigrao setan osmeh...

A onda se ukočio. Setio se Klinta Kejsija, njegove žene Line i malog Adama. Još jednom se u mislima našao u onoj sudbonosnoj noći i kroz prozor male brvnare posmatrao Mak Groa i njegove konjanike sa zapaljenim bakljama. Ponovo je pred sobom video strašne scene smrti svojih prijatelja kao i sopstvene trenutke proživljenog pakla pre pada u podrum...

Ponovo doživljeni užas zgrčio mu je lice, a talas mržnje stegao srce.

Kao omađijan, poterao je konja napred i posle desetak minuta stigao do uzvišenja sa kog su se one noći sjurili Mak Gro i njegove ubice. Pedesetak metara dalje sjahao je i lagano prišao gomili ugljenisenih ostataka koji su nekada predstavljali dom. Visok korov sakrivao je ono što nije izgorelo ili istrulilo od kiše i nevremena, ali je i to malo čađavih i polutrulih greda bilo dovoljno da osveži Holidejevo sećanje. Gazeći korov i komade uglje-

nisanih dasaka koji su mu prštali pod nogama, prišao je otvoru kroz koji se provukao i pogledao mesto svog čudesnog spasa. Radoznao da bolje osmotri svoju drugu kolevku, sagnuo se i digao polutruli poklopac. Ono što je ugledao nateralo ga je da krikne od radosti.

Na jednom sanduku belela se drška njegovog kolta sa drškom od slonovače!

Ponet radošću kao pri susretu sa starim drugom, hitro je sišao niz krhke lestvice i dohvatio revolver. Za divno čudo, oružje uopšte nije bilo zardalo, već samo uprljano prašinom i čađi. Posle dobrog čišćenja biće kao nov, pomislio je, obrisao ga koliko god je mogao i stavio u futrolu.

A onda je doživeo još jedno iznenađenje koje ga je dovelo do ushićenja. U uglu tesnog podruma nešto je zasvetlucalo! Prišao je i sklonio sloj pepela i zemlje ispod kojih je ugledao svoju zlatnu tabakeru sa inicijalima!

To je bila neverovatna sreća. Nije mogao ni da sanja da će posle tolikog vremena pronaći svoje najmilije stvarčice, ali to se ipak desilo. Pažljivo je obrisao tabakeru i stavio u džep sakoa, a onda izašao iz podruma.

Tek kada se ponovo našao napolju, trenutnu radost koju je osetio nadjačao je strašan gnev. Stari Mak Gro moraće da plati za zlo koje je počinio.

Ali to nije bilo sve. Postojao je i dodatak koji se takođe morao naplatiti. U ovom gradu, u ovom kraju, zločin

je nastavljao da živi i uzima svoje žrtve. Poslednji je bio Tom Formen, a ni farmer Stivenson ni ostali doseljenici nisu mogli da se nadaju ničemu dobrom. Zato je za tren zastao na zgarištu obraslom u korov i dao sebi reč da će pravda pobediti.

Mak Groovi svoje zločine moraju platiti životom. Ali, to neće biti obična osveta, već će svoju reč morati da kaže zakon, pravi zakon.

Natukao je šešir na čelo i uputio se ka farmi Stivensonovih.

Noć se polako spuštala na kraj.

Ponovo je začuo huk sove koji ga je podstio na neprijatne doživljaje i jedva primetno se stresao.

* * *

– Drago nam je što ste došli – pozdravio ga je Ben izlazeći na trem.

– Stalno smo na prozoru očekujući vaš dolazak.

– Osećam miris večere – kazao je Dok posle pozdrava.

– Naravno – dobacila je Džodi sa osmehom. – Samo izvolite, spremila sam nešto specijalno za vas.

Zaista je lepa, pomisli Dok posmatrajući njenu vitku priliku obasjanu svetlom svetiljke. Imala je divne crne pletenice, prelepe tamne oči zasene ne teškim trepavicama i usne crvene kao rascvetana ruža. Bila je odevena u belu blizu i uzane pantalone koji nisu skrivale njene raskošne obline. Naravno, zapazila je njegovo iskreno divljenje i jedva primetno se osmehnula.

U kuhinji je gorela velika okrugla peć na kojoj se krčkao lonac sa večerom. U odaji se nalazio još jedan sto sa četiri prevrnuti sanduka koji su služili kao stolice, a na jednoj od njih sedeo je čovek riđe kose i pušio lulu.

– Mister Holideje, upoznajte se sa Metom Bidlom – rekao je Ben zatvarajući vrata.

– Drago mi je što smo se upoznali – rekao je riđokosi gromkim glasom, suviše snažnim za jednog niskog čoveka.

– Meta smatramo za našeg vođu, mister Holideje – rekao je Ben. – On je čuo kakao ste danas poneli i kada sam mu rekao da ćete doći, kazao je da će svratiti da vas upozna.

Riđokosi se osmehnu.

– Ja nisam vođa zato što sam bolji od ostalih, nego što sam ovde najduže.

– Ah, tako. A koliko dugo? – upita Holidej.

– Nema još godinu dana. Mak Gro je pokušao da me otera, ali ja znam svoja prava i ostao sam. Vrag ga odneo!

– Vaša večera, mister Holideje – rekla je Džodi stavljajući pred njega tanjir sa hranom.

– Hvala, gospođice.

– To je najmanje što vam možemo ponuditi. Spasli ste život mom ocu.

On klimnu glavom i prihvati se jela.

– Veoma je ukusno, mis Stivenson.

Izmenjali su još nekoliko kratkih rečenica, a tek kada je završio sa jelom riđokosi mu se obratio.

– Mogu li nešto da vas pitam, mister Holideje?

– Naravno da možete.

– Mi... želimo da znamo zašto ste se umešali? Po svemu sudeći, niste zemljoradnik, već džentlmen ili tako nešto. Šta se vas ticalo šta će biti sa Benom Stivensonom?

Holidej je znao da još nije vreme da kaže pravu istinu. Ne zato što nije verovao ovim dobrim ljudima, već zato što je iz iskustva znao da je oprez uvek koristan. Zato je pogledao Bidloa u oči i odvratio – Mora li čovek objasniti razlog zašto je nekome pomogao?

– Ne, mister, ne mora – odvrati čovek tiho. – Pitam zbog toga što sam kao naseljenik naviknut da su svi protiv nas. Onda se odjednom pojavljujete kao da ste pali s neba i pucate na jednog od Mak Groovih ljudi. Kada se sve to ima u vidu, onda moje pitanje nije čudno.

– Imate pravo da pitate – odgovorio je Dok i srknuo gutljaj kafe koju mu je devojka u međuvremenu donela.

– Divno miriše, Džodi.

– Vi ste, znači, neki dobronamernik u prolazu?

Holidej je razumeo ove ljude. Maltretirani i ponižavani, videli su u njemu tračak nade i on je to razumeo. Zato je odgovorio krajnje oprezno – Zadržaću se izvesno vreme u okolini.

– Mister Holideje – rekao je Ben i progutao pljuvačku. – Kako ste potegli revolver... brzo kao munja... Gospode bože, takav čovek bi nam bio potreban! Istina, ne bismo mogli mnogo da platimo, ali...

– Ja ne iznajmljujem revolver – odvratio je Dok odlučno. – Ali kao što sam rekao, ostaću ovde izvesno vreme.

– Da li biste nam pomogli? – upita Met Bidl pun nade.

– Mislim da mister Holideja treba da popije kafu na miru – dobacila je Džodi strogo. – I nemojte da se ljutite, ali obojica ste previše napadni.

Bidl se nelagodno ustade i pođe ka vratima, a Stivenson promrmlja – Pa možda si u pravu, kćeri. Čovek mi je spasao život, a ja hoću još...

– Bidle – počeo Holidej kada je vođa farmera uhvatio za kvaku.

– Da... izvolite.

– Vi ste vođa. Da li ste do sada organizovali neki sastanak svih naseljenika i stvorili jedinstveni front.

– Ovaj... nisam..

– Onda je krajnje vreme da tako nešto učinite.

Bigl se osmehnu.

– To je tačno. Mister Holideje, znači li to da ćete nam pomoći?

– To ne može da bude ništa drugo! – povika Ben zadovoljno.

– Kao šta sam već rekao, namera-
vam da neko vreme ostanem u okolini.

Dvojica ljudi nastaviše da šapuću na tremu ostavljajući Holideja sa devojkom. Vrata peći bila su otvorena i pri svetlosti plamena jednostavna ljupkost i lepota Džodi Stivenson u trenu su zasenili zrele lepotu Laure Higans.

Kao da mu je pročitala misli, ona se ljupko osmehnu.

VIII

Pošto je prihvatio Stivensonovu ponudu da ostane preko noći, Holidej je smestio konja u štalu, stavio nešto sena u jasje i pošao prema vratima. Tek što je zakoračio u mrak, grunula je puška kao grom iz vedra neba!

Odmah zatim obavila ga je tama. Samo je uspeo da vidi iscereno lice meleza Džefersona, a zatim se srušio u prašinu.

– Odlično izvedeno! – povikao je Leni Tompson koji je jahao odmah pored Džefersona.

– Još jednom ću ga u glavu, za svaki slučaj – precedio je melez otežući.

I baš kada je spustio pušku i nanišanio, Tompson je povikao – Pazi! Brvnara!

Melez se trgao i okrenuo u sedlu baš u trenutku kada se Ben Stivenson pojavio na vratima kuće sa dignutom puškom.

– Ubij ga, Džejk! – doviknu Džeferson trećem konjaniku, mršavom čoveku sa dugačkim ožiljkom na desnom obrazu koji se zvao Džejk Rihter.

Izašavši na trem, Ben Stivenson je digao pušku, ali se Rihter blagovremeno okrenuo u sedlu i pritisnuo obarač. Grunuo je pucanj i Stivenson se mlitavo skljkao na svoju kćer koja se tog trenutka pojavila na vratima. Naravno, ona je pokušala da ga pri-

drži, ali pošto je bio pogođen u kuk, samo se srušio na drveni pod.

Urlajući kao Indijanci, trojica konjanika su jurnula prema kolibi.

Ben Stivenson je pokušao da se podigne, ali je samo bolno zastenjaio i otkotrljao se u prašinu. Džodi se sagnula i dohvatila pušku, ali su se trojica nasilnika već ustremila na nju. Iako je vrištala i otimala se, Džeferson je snažno zgrabio, gurnuo je prema zidu od borovih stabala tako grubo da je gotovo izgubila dah. Već sledećeg trenutka uhvatio je oko struka, podigao je i kao od šale prebacio preko ramena. Praćen uzvicima odobravanja ostale dvojice, poneo je devojkicu prema štali i čim su ušli bacio je na gomilu sena.

– Vreme je da ti dam lekciju, seljančice! – dobacio je prilazeći.

– Tako je! – povika Rihter.

– Samo oštro! – dobaci Tompson jer su obojica došla za njim. – Mala je suviše ponosna, a to ne valja. Mi ćemo je naučiti pameti, zar ne?

Džeferson se iscerio i prišao devojkici koja se skamenila od straha. No, čim ju je dodirnuo i pokušao da joj strgne bluzu, postala je prava divlja mačka. Počela je da se otima, gura ga nogama i ponovo ga „dobro” ogrebala po obrazu.

– Prokletstvo! – opsovao je melez ljutito.

– Čekaj, pomoći ćemo ti da je smiriš! – dobacio je Rihter.

U tom trenutku vrata štale su se širom otvorila.

Leni Thompson se okrenuo i ostao otvorenih usta.

– Metak je samo okrznuo tog đavola! – povikao je, netremice gledajući u Holideja krvavog čela koji je stajao na ulazu sa revolverom u ruci.

Već sledećeg trenutka oružje je planulo, Džeferson je nekako čudno poskočio i pao pored devojke koja se munjevito podigla i koraknula unazad. Utom se Rihterova ruka sa revolverom podigla naviše, ali je Dokovo oružje i drugi put zagrmelo šaljući poruku smrti. Džejk Rihter je kriknuo kada ga je kuršum pogodio u grudi, a zatim se srušio na tlo lica upola raznetog trećim osvetničkim kuršumom.

Još jedan pucanj zatreso je štalu kada je Thompson bacio petrolejski fenjer na zid. Nadzornik ranča bacio se između dva konja i grabeći rukama i nogama jurnuo ka zadnjim vratima. Nekoliko sekundi kasnije plameni jezici suknuli su sa poda prekrivenog senom. Sablasna svetlost obasjala je štalu i vatra je počela naglo da se širi.

Džodi je potrčala ka vratnicama boksova i pustila konje da istrče u noć. Ne obazirući se na svoju nagotu, odnosno na iscepanu bluzu, potrčala je Holideju u naručje i čvrsto ga prigrlila.

Snažno ju je stegao pokazujući da je sa njom, a onda je poveo ka izlazu. Znao je da je Thompson pobegao, ali on je sada imao važnijeg posla nego da ga goni. Držeći devojku za ruku

za tili čas se našao pored ranjenog Bena.

– Samo polako... – rekao je kleknuvši.

– Moja štala... gori.. – zastenjaio je Stivenson.

– Sada nemamo vremena za gašenje vatre. Važno je da se neće proširiti dalje, zar ne? Dakle, sada je najvažnije da vam izvadimo metak, a onda ćemo razmišljati o drugim stvarima.

– Ali ja ne mogu....

Dok mu stavi prst na usne.

– Nemojte da se zamarate jer će vam snaga biti potrebna. I ne brinite se, sve će biti u redu – kazao je i tek sada video devojčina gola ramena.

– Vi idite u kuću i obucite se, Džodi. Onda dođite ovamo da mi pomognete oko vašeg oca.

* * *

– Trebalo je da doktor Vajthed pregleda i vas, mister Holideje – kazala je Džodi sa blagim prekorom.

– I sami vidite da sam samo malo okrznut.

– Svejedno, ja ću vam ipak oprati i previti ranu – insistirala je devojka.

– U redu – odvratio je Dok i uzeo još jedan gutljaj kafe. Pre nekih desetak minuta vratili su se od gradskog doktora koji se dobro pomučio kako bi izvadio kuršum iz kuka Bena Stivensona. Sve je prošlo u redu, ali ranjenik je morao da ostane u maloj ordinaciji i povрати snagu. Nakon toga, Holidej je dopratio do kuće pa su sada sedeli, tiho ćaskali i pili kafu.

Ništa više ne govoreći, Džodi je pripremila sve što je potrebno, a onda pažljivo oprala i previla Dokovu ranu.

– Ovako je zaista bolje – priznao je. Blago se osmehnula.

– Opet ste nas spasli, mister. I tatu i mene. Ja zaista...

Dok podiže ruku.

– Nećemo sada o tome, Džodi. Tvoj otac će biti dobro, a to je najvažnije.

– U pravu ste. Samo, ne znam da li će sutra moći da dođe na onaj sastanak.

– Ništa ne brinite – odvrati Dok kako bih je smirio. – Ja ću biti u blizini – dodao je i uzeo poslednji gutljaj.

– Mislim da je vreme da se povučemo na počinak, mis Stivenson – rekao je. – Gde ću spavati?

– Tamo u onoj sobi – odvratila je pokazujući rukom. – Već sam vam sve pripremila.

Ušao je u sobu i svukao se u mraku. Napolju je duvao jak vetar, a nekoliko nisko spuštenih grana grebale su krov brvnare. Čuo je Džodino kretanje u dnevnoj sobi, pranje sudova i tiho pevušenje. Onda je seo na krevet, zapalio cigaru i počeo da razmišlja o svemu što se desilo, o Tomu koji više nije među živima, naseljenicima koji su u njemu videli nadu, ali i Mak Grovima kojima je postao najveći neprijatelj.

Ugasio je cigaru i legao u krevet. U dnevnoj sobi svetlo se prigušilo i na kuću se spustila duboka tišina.

– Laku noć! – doviknuo je devojci.

– Mister Holideje!

Stajala je sa druge strane zatvorenih vrata i njen mekan neodlučan glas je podrhtavao.

– Da? – rekao je Dok. – Zar nešto nije u redu?

– Ja... čula sam kada ste pričali tati. Čula sam... rekli ste da vas je ona... vlasnica saluna vrbovala za sebe.

On se osmehnu u mraku.

– Da, i?

– Pa... svi pričaju da je... vešta sa muškarcima.

– I onda?

– Pa, znam da ne mogu da se merim sa njom, mister Holideje – kazala je Džodi i otvorila vrata tako da ju je ugledao u svetlom okviru, odevenu u tanku spavaćicu kroz koju su se jasno ocrtavala njene zamamne obline..

– Neću da se merim sa njom, ali hoću da vam dam sve što imam... to želim i osećam da tako mora da bude.

– Nemate potrebe da se merite sa bilo kim – odvratio je nežno. – Vi ste više žena nego što će to neke žene ikada biti – dodao je i pružio joj ruke.

Ćutke mu je prišla i zagnjurila se u toplinu njegovih grudi..

Napolju je nalet vetra povio grane borova čije je šum odjeknuo kao stenjanje nepoznatih stvorenja izgubljenih u noći. Počela je kiša, a negde daleko čula se potmula grmljavina.

Za to vreme, u maloj brvnari na početku doline postojao je samo jedan svet, svet ljubavi.

IX

Došli su u toku prepodneva praćeni oblačnim nebom.

Bidl je stigao prvi dovodeći sa sobom ženu i petoro divne dece, sledio je jedan samac simpatičnog lica po imenu Rurke, a odmah zatim dvojica Iraca, O'Rejli i Simpkin. Posle kratke pauza stigla su četvorica naseljenika sa istočne strane doline koji su se predstavili kao Tejms, Makarti, Uren i Skot. Skupu su se pridružila još nekolicina samaca koji nisu imali porodice, a onda ih je Bidl pozdravio, podsetio na zajednička stradanja, skromno rekao da je sastanak Holidejeva ideja i prvi put se nasmešio.

– Znaite, prijatelji, ovaj čovek je i za mene zagonetka – nastavio je. – On se jednostavno odnekud pojavio i stao na našu stranu. Svi znate da je ranio Hjuza i spasao Bena zatvora i vešala. Koliko sam čuo, noćas je ubio Džefersona i još jednog lupeža sa ranča kada su došli ovamo da priprete Stivensonu i nateraju ga da se odseli. Nisam ga pitao za razloge, ali u svakom slučaju sam mu zahvalan.

– Možemo li sada čuti vaše razloge, mister Holideje? – upita Skot bez okolišenja. – Naravno, svi smo vam zahvalni i....

– Imam svoje razloge i neka za sada oстане na tome.

Ljudi su se složili i nastavili da pričaju.

– A sada ćemo preći na stvar – rekao je Bidl. – Sada je svima jasno da treba

da se udružimo u jedinstveni front i pokušamo da se pobedimo Mak Groa. Samo, bojim se da će to biti veoma teško jer njegov sin šerif svako naše udruženje može proglasiti ilegalnim, a to nikako nije dobro.

– Tačno – složio se Dok. – To je dugotrajan, ali nesiguran posao. Šta bi bilo kada bi građanima Bufalo Plejn-sa dokazali da je njihov čuvar zakona pokvaren i korumpiran?

– Oni će mirno sedeti kod svojih kuća i neće ništa preduzeti – dobacio je Skot.

Odgovorio mu je Uren naglašavajući da je sve tako zato što su građani zastrašeni terorom, bolje reći da se plaše za svoje porodice i da zato ništa ne preduzimaju. Diskusija koja se razvila bila je veoma živa i interesantna, ali odgovora nije bilo. Ako ne mogu da se suprotstave niti da računaju na podršku građana, šta onda da rade?

– Treblo bi da uklonimo šerifa – predložio je Dok.

– Kako? – upitao je Uren. – Kuršumom? Doduše, ne bih žalio, ali bi tek onda nastale komplikacije. Što se tiče izbora... ha, ovde je verovatno sve sređeno. Mak Gro će doživotno biti na tom mestu.

– Setio sam se šta da radimo. Slušajte, neko sa mnogo većim autoritetom treba da sazna da je on podmićen. Dakle, ako bi federalni šerif utvrdio da ovaj zloupotrebljava zakon, uklonio bi ga bez razmišljanja.

– To je lepo reći, ali ko će sve uraditi? – promrmlja Skot sumnjičavo.

– Jedna stvar je govoriti o federalnom šerifu, a sasvim druga dovesti ga ovamo i uveriti da je Džošua Mak Gro korumpirana svinja.

– Nema problema – odvratio je Holidej. – Za to je potreban samo zahtev sa potpisima prisutnih koji bi neko odneo u tvrđavu Henri. Kada šerif dođe ovamo ja ću mu obezbediti sve dokaze. Inače, vaš vrli čuvar zakona udružen je sa vlasnicima saluna, odnosno sa kockarnicom u kojoj se vara na kartama, a to je dovoljno da mu se oduzme značka. Da ne govorim o drugim stvarima.

Nastala je kratkotrajna graja, a onda je Bidlova žena napisala zahtev koji su svi potpisali.

– Ja ću ga odneti u tvrđavu Henri – kazao je Dok odlučno, – Vratiću se najkasnije prekosutra uveče.

Bidl se osmehnu.

– Vi se zaista zalažete za nas, mister.

Holidej klimnu glavom.

– Rekao sam vam da imam svoje razloge – odvratio je kratko. Desetak minuta kasnije već se spremao za put. Sastanak je još bio u toku kada je doveo konja do zadnje verande.

Noseći zavežljaj sa hranom, Džodi mu je prišla i tiho šapnula – Srećno. I požuri da se što pre vratiš...

On ju je stegao za mišicu kao da na taj način želi da joj ulije hrabrost.

– Čuvaj se. I budi noćas kod Bidlovih ako ti se otac ne vrati kući.

– Čuvaću se, ne brini.

Dodirnuo je rukom obod šešira i preko pašnjaka odjahao do raskršća, odakle se jedan karak puta odvajao za tvrđavu Henri.

Pratila ga je pogledom sve dok nije nestao sa vidika.

* * *

Bez problema je stigao u tvrđavu Henri, nekada važno vojno uporište odakle su pre tri decenije vojnici izlazili napolje i bdeli nad karavanskim putevima. To je bilo pre tridesetak godina kada su dolazeći naseljenici vodili rat sa Apačima i kada je u celoj oblasti bilo izuzetno živo, ali i opasno. Sada je svugde vladao mir, a u tvrđavi se pored kancelarije federalnog šerifa nalazilo nekoliko magacina, trgovina, salun i velika radionica.

Prosedu šerif Viterton ljubazno ga je primio i čuvši kako se zove, učtivo odvratio – Hm... malo sam iznenađen što vas vidim u ovim krajevima. Ali dobro, svako ima pravo da radi šta želi. Dakle, šta mogu da učinim za prijatelja Vajata Erpa?

Holidej mu je ukratko izložio sve što se u poslednje vreme dešavalo u Bufalo Plejnsu. Objektivno je izložio naseljeničku muku i u najkraćim crtama opisao „nedela” Mak Groovih.

Šerif je dugo razmišljao, postavljao pitanja i na kraju odlučio da u Bufalo Plejns pošalje svoga zamenika Jetsa.

Dok nije imao ništa protiv. Kratko se zadržao u tvrđavi i zajedno sa pomoćnikom federalnog šerifa krenuo nazad. Put je prošao bez ikakvih

problema. Jets je bio razuman i otre-
sit mlađi čovek koji je nekom ranijom
prilikom već video Holideja na delu.
Tokom puta pažljivo je slušao Doka
koji mu je do detalja razložio situaci-
ju u gradu i okolini, napominjući šta
se od njega očekuje. Naravno, zame-
nik šerifa znao je da su naseljenici u
pravu jer im je zakon garantovao slo-
bodu naseljavanja i življenja.

– U svakom slučaju, jasno je da će se
u mnogim krajevima naći ljudi poput
tog vašeg Mak Groa – rekao je dok su
sedeli pored logorske vatre i odmara-
li se uz kafu. – Ali naš zadatak je da
takve samozvane vladare sprečimo i
omogućimo sprovođenje zakona.

Holidej je klimnuo glavom i povukao
„dobar” gutljaj.

* * *

Lepuška konobarica Brendi po-
pravila je kosu pred ogledalom i uze-
la malo vina. Piće joj je bilo potrebno
kako bi sprala ukus Mak Groovih
usana sa svoga lica. Inače, stari ju je
podsećao na ljigavog i mesnatog ok-
topoda i ponekad joj je bilo teško da
se ne zgrozi kada bi je zagrlio. Ali,
izbora nije bilo. Kurt je finansirao
„Red Garet”, a šerif Džoša je pazio
na njihovu bezbednost. Otuda je nje-
na dužnost bila ne samo da poslužuje
goste u salunu, već i da bude u druš-
tvu satarijeg Mak Groa kad god on to
poželi.

– Ta hulja Durango – promrmljao je
stari gladeći kosu. – Ne, taj mi se ni-
kako ne uklapa. Prosto ne znam šta

da muslim. Prvo je pristao da radi za
salun, a onda se umešao da pomogne
nekom bezvrednom farmeru. Kakva
je to igra?

– Meni je izgledao kao obična skit-
nica – prokomentarisala je lepuška-
sta Brendi. – Ali, gazdarica Laura je
mislila drugačije.

– Pokazalo se da se prevarila – do-
baci Kurt kratko.

– Ona je mislila najbolje – proko-
mentarisala je devojka snebivajući
se.

– Da, da, ali zbog toga je jedan čo-
vek ranjen, a dvojica su mrtvi.

– I šta nameravate da preduzmete,
gazda? Da... kažu da se on ne zove
Durango.

– Ubiću psa, ma kako da se on zove
– procedio je rančer ljutito.

– Tako i treba – rekla je, pomalo
uvređena što privlačni stranac nije
odgovorio na njene jasne i vidljive
signale. A sa gazdaricom se odmah
slizao!

– Njegovi dani su odbrojani – rekao
je Mak Gro i prenuo je iz misli. – U
stvari, došlo je vreme velikog obra-
čuna.

– Oh, kako to mislite?

On ustade.

– Pre godinu dana i malo pre tvo-
ga dolaska, Brendi, imali smo dosta
neprilika. Tada smo zbrisali jednu
farmersku porodicu kao opomenu
ostalima. Možda ćemo sada to opet
morati da učinimo.

– Koga imate u vidu?

– Meta Bidla.

Brendi oseti da je prolazi ledena jeza.

– Ali... on ima porodicu...ženu i decu...

– Pa šta?

– Gazda... Ne biste valjda mogli...?

– Ti glupavi naseljenici ne daju mi da biram. Svake nedelje u dolinu dođe bar po jedna porodica i uzima, uzima... Uskoro će sve zauzeti. Zato Bidlova kuća mora biti zbrisana, a sa njom i taj prokleti Durango... ili kako se već zove. Tako ćemo im likvidirati vođu i tog skitnicu u koga gledaju kao u boga.

– A kada... kada ćete to učiniti? – upita Brendi obuzeta drhtavicom.

– Vrlo brzo – odvratio je Kurt Mak Gro i prišao velikom prozoru sa koga se pružao pogled na dolinu. Svuda more trave koja je bila potrebna za njegovu stoku. Prošle godine je očistio dolinu. Naravno, naseljenici su opet došli, ali su neki od njih odmah otišli uplašeni postupcima Lenija Tompsona. No, u poslednje vreme počeli su da pristužu u sve većem broju. Za poslednja dva mesca Tompson je dva puta posetio Bidla koji je dva puta ignorisao naredbu da se odseli i sada postao uzor ostalima. Baš kao ona budala Klint Kejsi...

Brendi je klimnula glavom i usiljeno se osmehnula.

– Vraćam se u grad – rekla je, izašla iz kuće do mesta na kome su je čekala kola. Sama se popela na sedište i odvezala vođice. Naviknuti na njene

nedeljne dolaske, kauboiji bi je samo ispratili ravnodušnim pogledom.

Devojka je krenula putem koji je vodio ivicom, sve do samog brdskog prevoja. Posmatrala je male farmer-ske kuće iz kojih se vijugao dim i zaključila da je Kurtov strah od naseljenika potpuno nerazuman. No, nije vredelo protivrečiti mu. On joj je davao novac, a za žene poput nje novac je bio najvažniji.

Približivši se raskrsnici naglo je za- tegla vođice i zaustavila kola ispod jednog starog hrasta. Uradila je to u poslednji čas jer je ugledala kako se Durango i još jedan jahač približavaju putem. Bila je ljuta na lepog stranca koje nije odgovorio na njene „signale“, a to je malo ko mogao da učini lepoj Brendi.

Onda je spazila njegovog pratioca i u trenutku sklopila oči. Da, da, poznavala je to lice! Pre katkog vremena bilo je odštampano u svim novinama u pokrajini sa napomenom da se radi o novom zameniku federalnog šerifa u tvrđavi Henri. I sada joj je ta fotografija bila pred očima. Ko bi rekao, pomislila je, Durango i taj značkaroš.

Sačekala je da konjanici prođu i čvrsto stisnula uzde. Ovu vest morao je da sazna šerif Džoša Mak Gro. Naravno, i njegov otac će biti obavešten, ali sada je bilo najvažnije da šerif sazna kako u grad dolazi neko sa jačim ovlašćenjima.

Još malo je sačekala, a kada su se konjanici udaljili poterala je konja

prečicom, odnosno starim putem kojim su ljudi nekada išli prema rudniku. Rastojanje do grada tako je bilo mnogo kraće što joj je sada bilo veoma važno. Jer u ovoj situaciji vreme joj je bilo suviše dragoceno.

Morala je što pre stići u grad i saopštiti važnu vest.

* * *

Svetlosti Bufalo Plejnsa ličile su mu na opasne, neobične oči koje su jasno bleštale u sve tamnijem sumraku. Sve je bilo tiho jer su otprilike u to doba ljudi odlazili na večeru, a porodice provodile zajedničko vreme u svojim domovima. To je bio pogodno vreme za „nastup” šerifa Granta Jetsa.

Dvojica konjanika jahala su pored niza borova.

– Najpre ću otići u hotel – rekao je Jets svom pratiocu. – Malo ću predahnuti i nešto popiti, pre nego što sazovem zbor građana i objasnim im zašto Mak Grou nameravam da oduzmem zvezdu dok vršim istragu. Bićete mi potrebni kako biste na samom zboru kazali ljudima za vezu između šerifa i kockara u „Red Gateru”. Uveren sam da će me građani podržati.

– Ne verujem da će bilo ko od njih poneti Mak Groovu zastavu – složio se Holidej. – Ovde uopšte nije popularan.

Nastavili su dalje pored borova, a onda... onda je prasnulo tako jako kao da je došlo do erupcije vulkana. Tri pucnja slila su se u jedinstven prasak koji se prolomio među brdima.

Šah je uplašeno poskočio i zbacio Holideja na zemlju; dok je padao, video je kako se Jets zaljuljo u sedlu, a već sledećeg trena na njegovim grudima se pojavila krvava mrlja.

Pucnji su se ponovo prolomili kroz noć i Jets se srušio na zemlju. Jedna čizma ostala mu je zakačena u uženigiji tako da ga je uplašeni konj povukao sa sobom. Njegovo bespomoćno telo životinja je vukla nekih desetak metara, sve do busena žalfije gde se čizma konačno otkačila, a konj odjurio u noć.

Ležeći na zemlji, Holidej je potegao. Vatreni plamićci otkrili su poziciju ljudi u zasedi i on je na njih ispraznio ceo magacin. Kada je odjek pucnjave zamro, žurno je izbacio prazne čaure i stavio nove metke. Zatim je hitro obišao jednu omalenu stenu i pogledao u noć.

Posle nekoliko trenutaka tišine začulo se lomljenje grana praćeno muklim topotom kopita. Zatim je ugleđao siluete trojice konjanika koji su se uputili prema jasnim svetlima Bufalo Plejnsa. Nanišanio je i dva puta opalio: jedan od jahača se opasno zaljuljao, ali je ipak uspeo da održi ravnotežu. Već sledećeg trenutka sve tri siluete progutala je tama.

Holidej je pritrčao telu koje je ležalo uz žbun žalfije i okrenuo Jetsa na leđa. Na šerifovim grudima bile su dve rane, a njegovo telo više nije davalo znake života. Glasno je uzdahnio i lagano se uspravio. Nije bilo sumnje da Mak Groovi stoje iza ovog mučkog

ubistava zamenika federalnog šerifa koji je došao da Bufalo Plejnsu i celoj dolini donese red i mir.

Sada će, dakle, zakon morati da priček. Naravno, on je znao da bi federalni šerif u dogledno vreme poslao drugog čoveka, ali takvo odlaganje samo bi pomoglo Mak Grou da ostvari svoje planove. A bilo je očigledno da oni nešto smeraju... Napad na Stiven-sonovu kuću bio je najbolji dokaz da je Kurt Mak Gro na ivici strpljenja.

Holidej je vratio revolver u futrolu. Nameravao je da ostane u granicama zakona, ali sada... sada je morao da razmišlja drugačije. Naime, došao je trenutak kada su ga okolnosti naterale da zanemari sve obzire i vlada se po sopstvenim principima, odnosno, preuzme pravdu u svoje ruke.

Odlučnim korakom se vratio do Šaha i vinuo se u sedlo. Još jednom je pogledo u svetla Bufalo Plejnsa i shvatio da mora ubiti Kurta Mak Groa i njegovog sina. Kada njih dvojica budu mrtvi, biće zadovoljena pravda, izvršena njegova lična osveta, a naseljenici će moći da žive u miru. Tačno tako, to je bio ključ svega i sada je on morao da ga upotrebi.

Naravno da će posle ubistva šerifa Mak Groa biti ucenjen, ali to će trajati veoma kratko. Federalni šerif u tvrđavi Henri znao je istinu i on će ga rehabilitovati pod uslovom da ostane u životu.

Pošto je utvrdio sledeće korake i raščistio dileme, mirno je poterao konja prema gradu. Otuda su već trčali

građani privučeni pucnjima. Odlučio je da se ne meša i pusti ih da sami nađu šerifovo telo. Pretpostavio je da će ih to potaknuti da razmišljaju na drugi način i sami donesu određene odluke.

Što se njega tiče, on je imao posao u gradu. Posao sa šerifom Džošom Mak Groom koji je davno trebalo da završi.

X

Holidej je prošao pored gradske sale za igranke, zatim skrenuo u jednu od mračnijih ulica i u senci neke verande sačekao da pored njega prođe grupa koja je hitala ka mestu pucnjave. Nastavio je dalje, od senke do senke, i najзад stigao do zgrade zatvora u kojoj se nalazila i šerifova kancelarija.

Onda se oprezno prišunjavao do prozora; iako su mu debele zavese zatvarale pogled, iz unutrašnjosti je jasno mogao da čuje razgovor.

– Pođi da vidiš kako mu je – začuo se glas u kome je Dok odmah prepoznao Džošu Mak Groa.

– Hjuž je vraški srećan, to je sigurno – kazao je onaj drugi. – Durango ga je ranio već drugi put i još je živ.

– Holidej, a ne Durango – ispravio ga je Mak Gro.

– Upoznao sam ga kao Duranga. Uostalom, ime je nevažno. Trebalo je i njega da sredimo – promumlao je Darsi.

– To je tačno. Ali, činjenica je da nismo.

– Šta misliš, šta je sada sa njim? Gde li se nalazi?

– Mogu samo da ga nagađam – odvratio je šerif podsmešljivo. – Pošto mu je prijatelj šerif stradao, verovatno je podvio rep i odjurio kod onih naseljenilčkih hulja!

– A šta je sa građanima? – zapitao je Darsi. – Oni će uskoro doneti telo ovamo.

– Pa šta!

– Džoša, pobogu! Ubijen je zamenik federalnog šerifa! Moraćeš da se praviš da vodiš istragu!

– Pa vodiću je, kako da ne! Pronjušaću malo po okolini i ljudi će videti da vršim svoju dužnost. Uostalom, možda ću naći neki dokaz da ubistvo prepisem onom... Holideju.

Dok oseti hladan ubod u grudima. Priljubivši se uza zid, osluškivao je i dalje.

– Na nas... nikada neće posumnjati – rekao je Darsi šetajući se tamo-amo po prostoriji. I da te podsetim da treba nekako objasniti Hjuzovu ranu.

– Reći ćemo da mu je revolver slučajno opalio – kazao je šerif spremno. – U svakom slučaju, to sam već rekao doktoru. Uostalom, ko će posumnjati u moju reč?

– Svakako – potvrdio je Darsi mirnije. – Idem da pogledam kako je Hjudžu. Ostavljam te da odglumiš zaprepašćenje kada vidiš šerifovo telo.

Dvojica lupeža su se prigušeno zakikotala i Holidej kliznu nazad u sporednu ulicu. Ispratio je Darsija pogledom i istovremeno grčevito raz-

mišljao. Iz daljine je čuo uzbuđene glasove što je značilo da masa nosi nađeno telo. Ako Mak Gro odjaše iz grada pod izgovorom da vodi istragu, on će izgubiti dragoceno vreme. Zato ga je morao ščepati što pre.

Zbog toga je morao munjevito da deluje jer nije smeo dozvoliti da ga građani vide. Mak Gro bi mu verovatno pripisao šerifovo ubistvo, a ljudi bi bili prinuđeni da mu poveruju. Zato je pohitao prema zadnjem delu zgrade i zadovoljno primetio da je prozor ostave ostao otvoren.

Instinktivno se nasmešio i za nekoliko trenutaka se našao u prostoriji zatrpanoj starim nameštajem i praznim bocama. Na prstima je prišao vratima koja su vodila u kancelariju i ispod kojih se probijao tračak svetlosti.

Jednom rukom je izvadio revolver iz futrole, a drugom napipao kvaku. Sačekao je par sekundi, a zatim ih lagano otvorio.

Džoša Mak Gro je zavaljen sedeo u stolici, sa nogama na stolu. Lagano je pušio dok su mu novine ležale na krilu. Čuvši glasove sa ulice, vidno se namrštio.

– Šerife!

– Šerifee Maak Groo!... Neki čovek je ubijen!

Holdej je nečujno ušao unutra i zastao pored jedne prazne ćelije. Onda je palcem povukao obarač i na zvuk oštrog metalnog „klik” Mak Gro se zaprepašćeno trgao.

– Pažljivo me slušaj, Mak Gro – prošaputao je resko. – Radi ono što

ti kažem pa ćeš poživeti još izvesno vreme. Ako pokušaš da me izigraš, dobićeš metak!

Šerif je s nevericom zurio u njega.

– Šta... Za ime božije...

– Ustani!

– Ti si lud... kada si se usudio da ovako upadneš! – kazao je i spustio noge na pod. – Holideje, ja...

– Zaveži i slušaj me! – prekinuo ga je Dok ledeno. – Ljudi napolju te zovu da izađeš, ali ćeš i pored toga ostati ovde. Otvorićeš kada ti budem rekao i sa vrata ih ubediti da ne možeš odmah da izađeš. Naredićeš da ostave telo pred ulazom i da brzo potraže Darsija. Posle toga neka idu kući. Da li si shvatio?

Mak Gro je drhtao pred crnim otvorom uperenog revolvera.

– Ja... Neću moći da ih ubedim da...

– Biće bolje da to učiniš! – presekao ga je Dok nervozno. – Od toga ti zavisi život! I pazi! Ne blefiram i očekujem da sarađuješ. Ako ne bude tako završićemo po kratko postupku!

Spolja su se čuli sve nestrpljiviji i nervozniji glasovi.

– Sada otvori! – naredio je Holidej oštro. – I zapamti da stojim odmah iza tebe!

Mak Gro se kolebao. Pogledao je prema vratima, a onda ponovo ka čoveku sa revolverom. U tom odsudnom trenutku, gledajući u oči čoveka koga je upoznao kao Duranga, učinilo mu se da gleda u oči sasvim druge osobe koju je nekada video.

– Otvori vrata! – procedio je Dok, a onda se sagnuo iza malenog stola, a cev revolvera prislonuo na glatku površinu. – Ostani tako da te vidim, Mak Gro! – šapnuo je. – I zapamti, jedan pogrešan potez i letiš u pakao!

Šerif je konačno otvorio vrata i izašao pred gomilu sa fenjerima. A onda mu je pogled odlutao do tela koje su Vederbi i Pedlen spustili na trem.

– Dovraga, Džoš, zar si gluv? – zapitao je Pedlen razdraženo. – U neposrednoj blizini grada došlo je do pucnjave! Svi su čuli sem tebe!

– Verujemo da je ovo zamenik federalnog šerifa Grant Jets – rekao je Vederbi u ime svih. – Video sam njegovu sliku u novinama!

– Da, da, to je on – odvratio je Mak Gro smušeno, znajući da ljudi od njega očekuju akciju.

– Samo smo čuli pucnje, Džoša – rekao je Pedlen. – Niko nije video ubicu.

– To je šteta – dobacio je Mak Gro glumeći nezadovoljstvo.

– Zar nećeš ništa da preduzmeš? – doviknuo je neki rudar iz gomile.

– Zamenik federalnog šerifa je ubijen, a mi stojimo i nagvaždamo!

– Znam ja svoju dužnost, druškane – odbrusio mu je šerif oštro. – Darsi je sada van grada i kada se vrati, osedlaćemo konje i pretražiti okolinu.

– Kada se Darsi vrati! – ponovio je Rej Moris ogorčeno. – U međuvremenu ubica može pobeći.

– Slučajno sam ja vlast u ovom gradu i veoma dobro znam šta treba da

radim – podsetio ih je Mak Gro. – Vi se samo mirno vratite kućama...

– Džoša... Da li možda nešto nije u redu? – zapitao je Vederbi.

Zavladala je tišina. Na šerifovom čelu svetlucale su hladne graške znoja. Oni napolju nisu znali šta se dešava, ali Mak Grou je bilo jasno šta će se desiti ako pogreši.

– Ne, sve je u redu.

– Ja mislim da naš šerif ima žensko društvo – dobacio je Pedlen i tiho se zakikotao. – Zato nije istrčao čim je čuo pucnje i zato hoće da nas se otarasi!

Mak Gro se usiljeno osmehnuo. Pedlen mu je i nehotice smislio izgovor koji mu je bio potreban.

– Tako je, Pedlene – potvrdio je brzo. – A sada odlazite odavde! Čim ispratim damu njenoj kući, počecu istragu.

– U redu, Džoša, izvini što smo te uznemirili u takvim trenucima – kazao je Rej Moris sarkastično. – Unećemo telo unutra...

– Nemojte!

– Kako...?

– Brendi će se osećati neprijatno – odvrstio je Mak Gro smeškajući se.

– Shvataš šta mislim?

– Brendi je, dakle, ta dama, je li?

Šerif je ispao pravi glupak, pomisli Holidej. Za jedan minut građani će proći pored „Red Gatera” i moguće je da će unutra videti Brendi. Ako se to desi znaće da je šerif lagao, pa se mogu vratiti ovamo.

– Ne brinite – čuo je Mak Groa kako im govori. – Prepustite sve meni i Darsiju – dodao je i zatvorio vrata.

Dok je sačekao da se građani mrmļajući udalje, ljuti zbog šerifove ležernosti.

– Dobar si glumac, Mak Gro – dobacio mu je – A sada mirno izvadi revolver i ne pomišljaj na nešto drugo.

Iako nevoljno, šerif je ćutke poslušao.

– Šta sada? – upitao je pošto je stavio oružje na sto. – Koja je tvoja sledeća ludost...?

– Napisaćeš jedno pismo – prekinuo gaa je Dok hladno. – Poledina poternice biće dovoljna, a na stolu imaš pero i mastilo.

– Šta sve to znaći? – prošaputao je Mak Gro začuđeno.

– Zaveži i piši ono što ti kažem!

Poruka koju je Holidej izdiktirao bila je kratka i sažeta.

„Oče, ja sam Holidejev zarobljenik. Nalazimo se ispod onog ispusta obraslog šumom i ako želiš da me vidiš živog, dođi tamo u ponoć. Nemoj nikoga da vodiš sa sobom, jer će me u protivnom on ubiti.

Džoša Mak Gro”.

– Ti si sigurno vraški zaljubljen u naseljenike kada radiš nešto ovako? – osmehnu se šerif prezrivo.

– Ne radim to samo zbog njih – odvratio je Dok ozbiljno, uzeo Mak Groov revolver i zadenuo ga sebi za pojas. – Stavi to pismo u koverat i adresiraj ga na Darsija, odnosno, za

Kurta Mak Groa. Zatim ga stavi tu da se lako vidi.

Ovaj ga je ćutke poslušao.

– Uradio sam. Šta sada?

– Odlazimo....na zadnja vrata – kazao je, uperio revolver šerifu u leđa i poterao ga u zadnju odaju. Lako su izašli i za tren oka se našli u mračnom dvorištu.

– Nećemo uzeti sedlo, Mak Gro – rekao je, svestan da je svaki sekund dragocen.

– Ja nisam Indijanac! – usprotivio se ovaj. – Ne mogu da jašem golog konja!

– Imaćeš uzdu i to ti je dovoljno! A sada se penji na konja, brzo!

Znajući da nema kud, šerif ga je ćutke poslušao. Uskoro su dva konjanika lagano krenuli mračnim ulicama. Za nekog ko ih je posmatrao iz daleka, bili su samo dva dvojica običnih kauboja koji lagano jašu kroz noć.

No, kada su Holidej i njegov zarobljenik stigli do izlaza iz grada, neko ih je video. Bio je to konjanik koji je ostao u senci i koji je sa pažnjom odmerio prvo Mak Groa, a onda i Holideja sa uperenim revolverom. Kada su dvojica jahača nestala u preriji, nepoznati je zavio cigaretu i zapalio je.

* * *

– Stigli smo, Mak Gro.

Veliki stenovit ispust obrastao kržljivom šumicom dizao se iznad njih kao tamna senka naspram noćnog neba.

– Koju igru igraš? – zapitao je Mak Gro promuklo. – Za ime božije, čoveče, reci nešto!

– Vidiš, ovo za mene nije obično mesto – rekao je Holidej. – Pogledaj tamo...

– Onu... onu gomilu ugljenisanih greda? – upitao je šerif i odjednom osetio kako ga nešto steže u grlu. Progutao je pljuvačku i zagledao se u Holideja.

– Ta gomila ugljenisanih greda bila je nekada brvnara, Mak Gro... Brvnara koju je tvoj otac spalio. On ti je verovatno ispričao kako je uništio... bolje reći spalio jednu farmersku porodicu...

– Kejsi! – prošaputao je Mak Gro.

– Ali... kakve veze ti imaš sa njim?

– Klint Kejsi mi je bio prijatelj – odvratio je Dok muklo. – I ja sam te noći bio u kući, ali nisam izgoreo. Tamo u sredini ima mali podrum u koji sam slučajno upao i tako ostao živ.

Džoša Mak Gro reši da posegne za poslednjim sredstvom.

– Ali... u tom slučaju ti tražiš mog oca, a ne mene. Ja nisam...

– Priča još nije završena – prekide ga Holidej trudeći se da zvuči ravno-dušno. – Kada se požar smirio, ja sam pobegao iz doline. Izgubio sam pamćenje i jedva preživeo povrede. Pronašao me je neki stari čovek, negovao me i čuveno pošto sam bio nesposoban za život. Bio je to zaista dobar čovek, Mak Gro. Imao je samo jednu slabost: nije mogao da se uzdrži i ne ukrade poneko goveče koje je kasnije prodao

i tako obezbeđivao sredstva za život. Zbog dva grla izdao si poternicu za njim, a onda ga obesio.

– Formen!– procedi Mak Gro užasnuto.

– Da, Tom Formen koji mi je spasao život i koga si ti kaznio kao da se radi o hladnokrvnom ubici. Dakle, imam neraščišćene račune i sa tobom i sa tvojim ocem. Sada je došlo vreme da se ti računi izravnavaju. Ti si mamac koji će ovamo dovesti Kurta Mak Groa, a onda... onda ću vas obojicu ubiti.

– Ti si lud! Da, da, potpuno lud!

– Sjaši sa konja – naredio je Dok.

– Predstoji nam dugo čekanje.

XI

– Kažem ti, Darsi – rekao je Vederbi mršteći se – da se veoma čudno ponašao. Stajao je na vratima kao ukopan. Onda je rekao da je unutra Brendi i da...

– Brendi?! – ponovi Darsi dižući obrve.

– Da. Ali, Moris je malo kasnije svratio u „Red Gater” i tamo video Brendi kako razgovara sa nekim ljudima. Reci mi, zašto bi izmišljao neke glupe priče kada Brendi nije bila sa njim?

Darsi i Vederbi stajali su pored tela ubijenog šerifa i razgovarali. Naime, čim se Darsi vratio od Hjuza, Vederbi mu je odmah prišao. Ostali građani stajali su na ulici u grupama i radoznalo pratili situaciju. Naravno, veći-

na ih je bila nezadovoljna šerifovim držanjem.

– Kažeš da vam je rekao da ostavite telo? – upitao je Darsi začuđeno.

– Da. To je zaista neodgovorno od njega, Darsi i nije mi briga što ćeš mu to reći. To je prava istina, veruj mi.

– Leš je izložen pogledu žena i dece koji će sutra ići u crkvu– prekorno je dobacio jedan dugajlija.– Red je da ga već jednom sklonite.

– Razgovaraću sa njim – odvratio je Darsi zabrinuto, a onda žurno ušao u kancelariju i glasno pozvao šerifa po imenu. No, veoma brzo je shvatio da unutra nema nikog. Žurno je obišao ćelije i ostavu, a onda se ponovo vratio u kancelariju. Tek tada je zapazio koverat na šerifovom pisaćem stolu.

Hitrim pogledom preleteo je preko ispisanih redova i ljutito progundao – Do đavola, sada mi je sve jasno.

Glasno je huknuo pitajući se šta se krije iza svega... Možda neka opasna farmerska podvala, pomisli i još jače stegnu komad papira, a onda ga stavi u džep.

Nije znao niti mogao da pretpostavi o čemu se radi. Sredi se, Darsi, kazao je sam sebi. Tvoje nije da donosiš odluke već da, što je moguće pre, odneseš ovu poruku Kurtu Mak Grou. Onda je pomislio na sve one ljude koji čekaju napolju i za tren se pokolebao. Da li da im kaže o čemu se radi ili ne?

Dilema je trajala samo trenutak. Pošto je u poruci navedeno da Kurt Mak Gro dođe sam, Darsi je shvatio da

ne sme da učini ništa što bi narušilo data naređenja. Zato je žurno izašao napolje, tobože ravnodušno dobacio ljudima da je njihov šerif već u poteri van grada i što je moguće brže napustio Bufalo Plejns.

* * *

Kurt Mak Gro stajao je na verandi između dve svetiljke i posmatrao šestoricu konjanika koji su osedlane konje izvodili iz štale. Leni Thompson je sedeo na konju ispred ranč kuće i vikao ljudima da požure.

Bio je tu crnokosi Grekson sa velikim ožiljkom na licu, koštunjavi južnjak Lu Vilijams, sposobni Šmit, mišićavi Raptis, neobični Indijan Čarli i čovek detinjeg lica Kid Farago.

– Sve je spremno, mister Mak Gro! – rekao je Leni Thompson, smeškajući se. – Nisu baš mnogo lepi, ali svi znaju šta treba da rade.

– Naš cilj je Met Bidl, momci – kazao je Mak Gro odmeravajući ih. – Taj se predstavlja kao neki vođa tog farmerskog šljama. Hoću da on i njegova porodica budu zbrisani!

Bila je to naredba za hladnokrvno ubistvo, ali niko nije ni trepnuo. Uostalom, Leni Thompson je znao da odabere svoje ljude.

– Bidl će dobiti ono što zaslužuje – rekao je Kid Farago. – Kada smo poslednji put otišli da ga upozorimo, izgrdio nas je na sva usta.

– Više nema opominjanja – naredio je Mak Gro zlobno. – Zapalite njegovu kuću i pazite da svi unutra izgore.

– Jeste li spremni? – upitao je nadzornik Thompson.

– Spremni smo – odvratio je Lu Vilijams stavljajući vinčesterku u futrolu.

– Onda pođimo! – komandova Thompson.

– Hej, čekajte! – povika Indijan Čarli. – Dolazi neki konjanik i juri kao da ga đavoli gone!

– Tačno – dobaci Leni Thompson žmireći. – Nije li to Darsijev konj?

Sačekjali su da Darsi u besomučnom trku stigne do kapije, a onda uđe u dvorište. Bio je zadihan i potpuno moker.

– Nešto se desilo, mister Mak Gro – kazao je vadeći papir. – Onaj Holidej je uhvatio Džošuu i... ostavio je pismo za vas. Evo, napisano je njegovom rukom.

Mak Gro je ljutito zgrabio pismo, pocepao omot i preleteo očima preko redova.

– Prokletstvo! Onaj Holidej je uhvatio moga sina! – zašištao je ljutito i pružio papir Leniju. – Evo, pročitaj svima...

Posle Lenijevih reči zavladała je tišina. Bio je to iznenađujući obrt i ljudi nisu znali šta da kažu...

– Ne shvatam šta hoće taj prokletnik... – zbunjeno je promrmljao Mak Gro. – Zaista ne razumem...

– Imate vremena samo do ponoći – podsetio ga je Darsi sa poštovanjem.

– A već je prilično kasno...

Rančer se nakašlja.

– Leni, pre nego što spališ Bidlove, treba da završiš drugi posao. Darsi, pođi i ti...

Leni Thompson zinu.

– Ali u pismu se kaže da morate doći sami!

– Znam šta piše u pismu, Leni! – obrecnu se rančer. – Ali ja ipak nisam budala. Poći ću tamo i jahati ispod brdskog prevoja kao što je i rečeno. A svi vi jahaćete za mnom. Naravno, bićete dovoljno daleko da vas ona budala od Holideja ne vidi.

– To je ogroman rizik, mister! – usprotivio se Leni Thompson. – Ako nas Holidej slučajno vidi, ubiće Džošuu i...

– Zar ti nije jasno da će on to u svakom slučaju učiniti? Šta misliš, da me je pozvao na večernju molitvu? Ovo pismo miriše na smrt, Leni. Moramo se postarati da taj ludak Holidej završi na groblju.

– Kako vi kažete... – promrmlja Thompson. – Ali to mi se uopšte ne sviđa.

Rančer odmahnu rukom.

– Ja ću jahati putem da me tip ne može videti... ma gde da se skriva – rekao je tonom koji nije trpeo pogovor. – Vi ćete ostati skriveni sve dok vam ne dam znak.

– Kako hoćete, mister Mak Gro – konačno je popustio Thompson.

– Neka mi neko dovede konja – naredio je, a onda ušao unutra da uzme revolver. Već izvesno vreme nije ga redovno nosio jer mu je sin obavljao poslove u gradu, a Leni Tomson i

ostali brinuli su se za ono što se događa u preriji.

– Pođimo – dobacio je posle nekoliko trenutaka i prvi pojahao u susret vetru koji mu je hladio lice. Osećao je da u njemu raste gnev. Ali to nije bio gnev oca čije dete neko ugrožava, već gnev hladne i sračunate osobe kojoj je ukradena imovina i koja želi da se osveti lopovu.

Spuštajući se u dolinu osvrnuo se oko sebe. Tu i tamo u mraku svetlucale su tačkice prozora farmerskih kuća. Kauboji su jahali za njim skriveni tamom noći i davali mu sigurnost koja mu je u ovom trenutku bila itekako potrebna. Jahao je bez zaustavljanja sve dok se nije našao direktno ispod brdskog prevoja.

Tu je instinktivno zaustavio konja i oslušnuo.

U dolji je vladao potpuni mir, neprirodan i avetinjski, pravi mir groblja. Nigde se nije čuo ni huk sove, a vetar koji je do tada duvao kao da je odjednom prestao.

Mak Gro se zagledao u neprozirnu tamu pred sobom i poterao konja napred.

XII

Dok je slušao ujednačen topot kopita, na čelu Džošue Mak Groa izbile su hladne graške znoja.

– Tvoj tata je dobio poruku i sada dolazi da spasi svog dragog sinčića sa značkom – dobacio je Holidej podmešljivo.

On sam čučao je između nagorelih greda i podsećao na nepomičnu crnu senku. Revolver mu je ležao na jednoj ugljenisanoj gredi, a u malenom podrumu nalazio se zarobljeni šerif Bufalo Plejnsa.

Topot kopita postajao je jači i glasniji, a onda je prestao.

Holidej je uzeo revolver i sačekao da se na putu pokrene senka. To se uskoro i dogodilo. U jednom trenutku izgledalo je da će Mak Gro naići tačno na cev Holidejevog revolvera, ali on je zaustavio konja i bučno se okrenuo u sedlu. Pažljivo je posmatrao prevoj i obrise drveća pred sobom. Zatim mu je pogled kliznuo do pocrnelog kvadrata u travi, gde je nekada bila Kejsijeva brvnara,

– Mak Gro! – odjeknuo je kroz noć Holidejev glas.

Rančer se trgao u sedlu i pogledom potražio izvor glasa koji je odjekivao dolinom.

– Mak Gro, ovde Holidej! Priđi ovamo... Čekali smo te!

– Šta je sa mojim sinom?

– Za sada je bezbedan. Kreni ka meni i dalje šape od revolvera.

Na drugoj strani, Džoša više nije mogao da se savlada.

– Oče, on hoće da nam se osveti za Klinta Kejsija!

Zabezeknut, Kurt Mak Gro snažno zategnu vođice.

– Istina je, oče – vikao je Džoša dalje. – Bio je u brvnari one noći kada je Kejsijeva porodica stradala! Nekim

čudom se spasio i sada namerava da nas ubije

Dok se hladno osmehnuo.

– Drago mi je što si došao – obratio se rančeru. – Priđi... priđi bliže da ti jasno vidim lice. Prošlo je nešto više od godinu dana kada sam ga video poslednji put. Bio sam u zapaljenoj kolibi pa ga se odlično sećam... I sećaću ga se dok sam živ!

Rančer je zaustavio konja na desetak koraka od Holideja, a onda bacio pogled u podrum i video svoga sina.

– I šta sada? Mi smo tu.. – rekao je.

– Siđi sa konja! – naredio je Dok.

– Ah, tako dakle! Dodelićeš nam dva kuršuma? Jednog za nenaoružanog zarobljenika, a drugog za bespomoćnog čoveka kog držiš na nišanu? To ti je stil?

– Sjaši odmah, a ti izlazi iz podruma!

– ponovio je Holidej ljutito. – Istog trena! Ne trpim nikakva oklevanja!

Shvativši da je vrag odneo šalu, otac i sin ga poslušашe. Sada su stajali i bespomoćno zurili u Holideja sa koltom u ruci.

– Vidiš, rančeru, ti drugima nikada nisi dao šansu da žive. Klinta Kejsija spalio si zajedno sa porodicom dok si ti, šerife, obesio starog čoveka zbog dva grla. Ne znam da si toliko pravedan kada na drugoj strani štitiš kockare prevarante.

– I ti ćeš nas zbog toga hladnokrvno ubiti – rekao je Kurt Mak Gro hrpavo dišući.

– Neću – odvratio je Dok i laganim pokretom spustio kolt u futrolu. – Dugujem osvetu Kejsiju i Formenu, ali vas neću hladnokrvno ustreliti. Obojica imate revolvare i šansu da ih upotrebite. Potegnuću kada izbrojim do tri! Jedan... dva...

– Momci, pokažite se! – povikao je Mak Gro u noć.

Holidejeva ruka zastala je u vazduhu jer se iz mraka pojavio red konjanika sa uperenim puškama.

– Upoznaj se sa mojim ljudima, Holideje – dobaci Kurt Mak Gro trijumfalno. – Znam da ih nisi pozvao ali ja sam ih ipak doveo. Nisi valjda mislio da ću biti tolika budala da dođem sam?

Leni Tompson se glasno nasmejao i prineo pušku ramenu.

– Znate šta treba da uradite, momci! – potom je naredio rančer. – I požurite jer nas čeka i obračun sa Biglom.

– Stoj! – odjeknula je komanda iza konjanika sa ranča „Zeleno M”. – Da se niko nije makao!

– Šta...? – ušepRTLjao se Leni Tomson.

– U svakog od vas uperena je puška! – doviknuo je Met Bidl. – Onaj ko nešto pokuša biće oduvan u pakao!

– Šugavi farmeri! – zastenjaio je Džoša Mak Gro.

Holidej je ugledao senke iza konjanika. Met Bidl je stajao pored jedne stene sa dugačkom puškom u ruci. Pored njega je sa dva uperena revolvare bio Ejms, zatim Makarti, Dosen i ostali. Jednom rečju, žbunje je vrvelo od naseljenika!

– Odbacite oružje! – naredio je Bidl. – Smesta ili pucamo!

– Budale! – zastenjaio je Kurt Mak Gro. – Kako ste mogli da ih ne vidite? Budale, a uz to i kukavice!

Ali ljudi sa ranča ga više nisu slušali. Nisu bili spremni da se odupru uperenim puškama, niti da se žrtvzu za Mak Groa.

– Pa lepo – rekao je Met kada su plaćenici pobacali oružje, a njegovi prijatelji im vezali ruke. – Pošto ćemo mi biti samo posmatrači, možete nastaviti tamo gde ste stali.

– Hvala, Mete – odvratio je Dok i mirno odmerio oca i sina. – Dakle, vas ste dvojica, a moji prijatelji se neće mešati. Znači, dajem vam šansu da me uklonite... ako možete!

– Potegni Džoša! – šapnuo je Kurt Mak Gro.

Tri revolvare su skoro istovremeno poletela iz futrola. Holidejev kolt je grmnuo delić sekunde pre drugih i kuršum se zario šerifu pravo u srce. Zatim je Dok okrenuo cev za svega nekoliko stepeni i nišaneći na bahatog rančera, munjevito se bacio u stranu. Dva revolvare su grmnula skoro istovremeno i on oseti vreli dodir taneta po uhu. Dok je padao, začuo je snažan jauk i ugledao zgrčeno lice Kurta Mak Groa pretvoreno u krvavu masku.

Dok je odjek pucnjave zamirao u noći, rančer je pao mrtav pored tela svoga sina.

Holidej je lagano ustao i vratio revolver u futrolu.

– Sve je završeno, Mete – obratio se Bidlu koji mu je hitro prišao. – Odvešćemo ovo društvo u zatvor i mir će zavladatai dolinom.

– I sve zahvaljujući vama, Holideje – dodao je riđokosi farmer glasom punim poštovanja.

Dok uzdahnu. Pomislio je na Klintovu porodicu i Toma koji ga je vratio u život. Pravda je bila zadovoljena, a njegova obećanja ispunjena.

* * *

Jasan cvrkut ptica probudio je Doka iz sna. Napolju je bilo već poodmaklo avgustovsko jutro i mlaki povetarac je šumeo u lišću puzavica ispred kuće donoseći kroz prozor miris rascvetalih ruža. Pored njega, rumena i u dubokom snu ležala je Džodi, upola pokrivena, u providnoj spavaćici ispod koje su se na vrhovima čvrstih belih grudi ocrtavala dva dražesna tamna pupoljka. Podigao se na lakat i pogledao u lice uokvireno tamnom kovrdžavom kosom. Bila je zaista lepa i u snu izgledala ljupka i krotka za razliku od vatrene žena koja mu se sinoć predala sa svom mladalačkom strašću.

Ponet osećanjem doživljene sreće, nežno je poljubio njene pune usne koje su ga podsećale na ružin pupoljak.

– Ostani još malo, Dok – prošaputala je sanjivo.

Ali Holidej nije nameravao da ostane. Bila je sredi, dan kada je kroz Bufalo Plejns prolazila diližansa koja je išla ka jugu. Bližila se zima i on je želeo da je dočeka u toplijim krajevima. Pažljivo se izmigoljio iz devojčinih ruku i promrmljao – Vratću se. Samo ti spavaj.

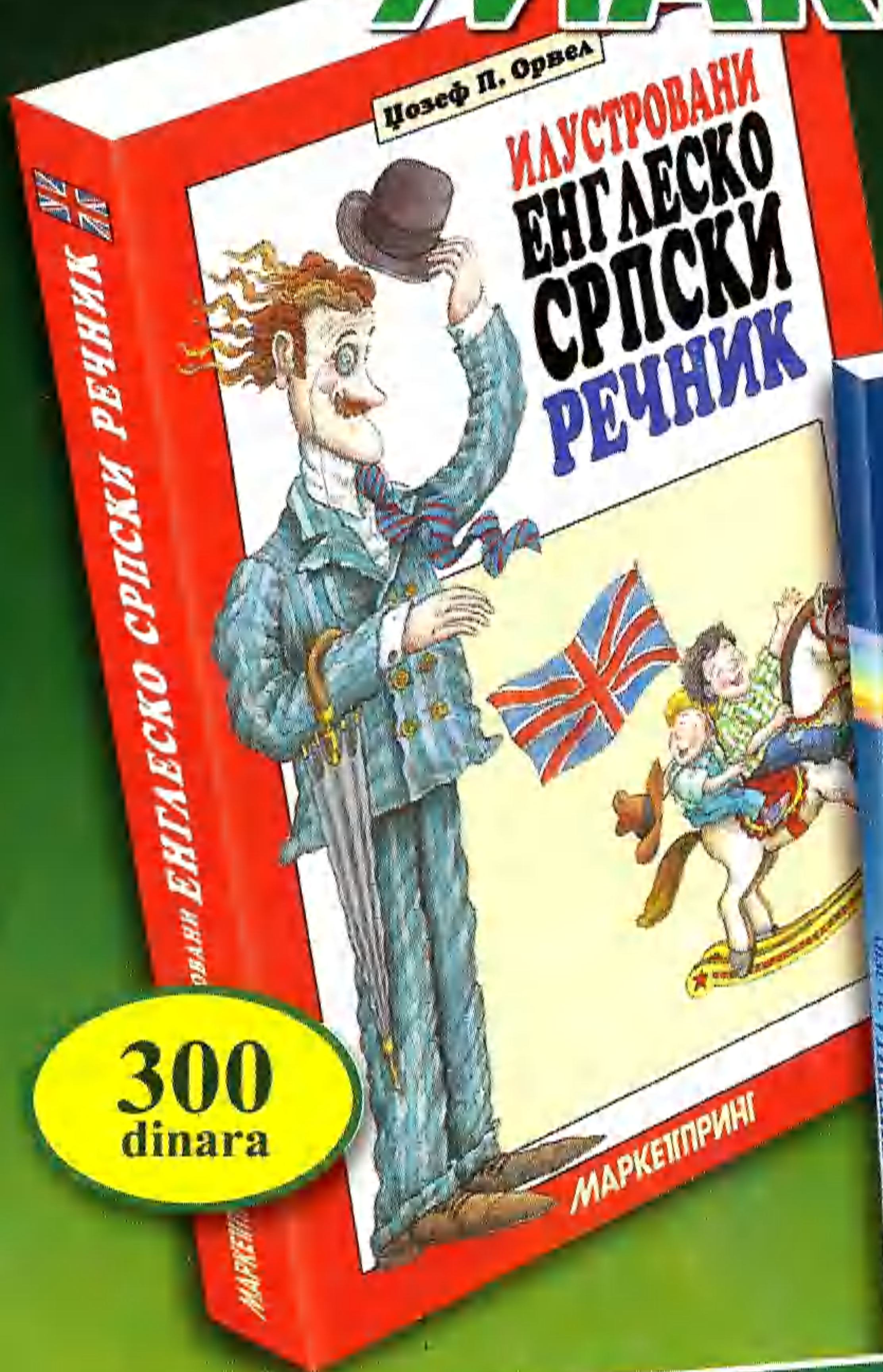
Nasmešila se u snu i nastavila da spava. Spavala je i kada je pola sata kasnije Dok odjahao ka gradu. Ostavio je Šaha u štali i dogovorio se sa momkom da ga vrati Džodi, a on pešice požurio prema salunu. Zadovoljno je klimnuo glavom videći da je diližansa već stigla. Trenutak pre nego što je ušao u kola podigao je pogled ka prozorima i na jednom od njih ugledao lepo i zadovoljno Laurino lice. Zašto ne bi bilo, pomislio je, zašto ne... Mak Groovih nema pa je Laura Higin postala jedina vlasnica saluna i celokupnog posla. Bila mu je draga i u sebi joj je pozeleo svu sreću. Zato se jedva primetno naklonio i kratko joj mahnuo.

Put ga je vodio dalje i znao je da se više nikada neće vratiti u Bufalo Plejns.

Bez obzira na to, delić njega zauvek će ostati da živi u srcima i mislima Džodi i Laure – dve tako različite, ali u svakom slučaju posebne, interesantne i lepe žene.

KRAJ

MARKETPRINT

Poštarina uključena u cenu!

Detaljnije informacije:

telefon: 021 443 400

telefaks: 021 6331 067

mail: mprint@neobee.net

21000 Novi Sad
Đorđa Zličića 34

ISSN 0353-0000

9 770353 000002

00432

